

קץ המערכה

זעקה גדולה ומחאה כלפי אגודת ישראל בירושלים
שפרצה גדר-עולם ונכנסה ל"מועצה הדתית"
האסורה על-ידי כל גדולי ישראל.

לשכת ההסברה של העדה החרדית

פעיה"ק ירושלים תוב"א

ב"ה סיון תשכ"ד

החלטות

החלטות

1165

מחיר החוברת 50 אגורה

ירושלים ת. ד. 5006

בתוכן :

5	מבוא
9	פרק א : התהוות הרבנות הראשית לאר"י
17	פרק ב : גדולי הדור לימין ההתבדלות
27	פרק ג : אגודת ישראל
30	פרק ד : האחזה מתפוררת
37	פרק ה : במדרון
41	פרק ו : הכניעה
43	פרק ז : מועצה דתית המשך קהלת הועד הלאומי
50	פרק ח : ה"הכשרים" של המועצה הדתית
53	פרק ט : השחיטה של המועצה הדתית
55	פרק י : האיסור להכנס למועצה הדתית
60	פרק יא : המרד בביה"ד הגדול שבירושלים
64	פרק יב : הקץ
74	פרק יג : המסקנה

מבוא

בימים אלה ביצעה אגודת ישראל בירושלם צעד מחפיר שיש בו בכדי לזעזע את היהדות החרדית כולה.

אחרי 40 שנות מלחמה והתבדלות מהרבנות הראשית לא"י והמועצה הדתית (אשר לפנים יקראו לה "קהלת כנסת ישראל ועד הלאומי") נכנסה אגודת ישראל רשמית למועצה הדתית והיו למזיגה אחת.

זהו המפנה החמור ביותר בדברי ימי אגודת ישראל בירושלם. משמעו ויתור סופי על כל עקרונות היסוד שהניחו רבותינו הקדושים נ"ע.

מאז התהוות הרבנות הראשית וקהלת ועד הלאומי עמדו רבותינו במסירות נפשם וצוו לנו להתבדל מהם, שפכו דמם להשיג זכות "ציאה" מקהלתם, ואסרו לנו ולדורות הבאים ההשתייכות להם. תודות לשמירה על הגבולות ועל התחומים, הרי אנו ובנינו ובני בנינו חיים חיי תורה וישו"ע, והננו מובדלים מן התועים, ומושרשים בתוך עדתינו החרדית העצמאית, רבנות עצמאית, וחיים קהלתיים שלמים עצמאיים — נתת ליראיך נס להתנוסס.

ועתה אבוי למה שהגענו, כי אנשי אגודת ישראל בירושלם אשר בעבר לחמו אתנו שכם אחד מול אויבי התורה, הנה קמעה קמעה הפשיטו את אורה של תנועה זו, צעד אחר צעד עקרו את יסודותיה, ומדחי אל דחי אותה הוליכו, ולבסוף כרתה ברית מיזוג עם מועצה הדתית, והפכו לחלק בלתי נפרד של הרבנות הראשית ומועצה הדתית, ונוספו גם הם על שונאינו, ו"אבנים שישבנו עליהן בנערותינו עשו עמנו מלחמה בזקנותינו", ובטאונה הרשמי של אגודת ישראל בירושלם אינו בוש לגלות ברבים את האמת הקודר כי "מבחינה חוקית יכול לכהן כחבר המועצה הדתית גם אדם הכופר בעיקר" ("המודיע" א' טבת תשכ"ד, המאמר הראשי) — מרעידים הדברים את כל נימי הנפש.

לצערינו ולבשתינו חוגגים כיום אנשי "המזרחי" את נצחונם הגדול ביותר בדברי ימי הרבנות הראשית לא"י, אשר ביום הווסדה נגזר בירושלם צום ע"י רבינו הגאון הקדוש מרן יוסף חיים זוננפלד זיע"א, וקרא עליה למלחמה. ועתה אגודת ישראל בעצמה עושה את שיטתו פלסטר ומסגירה לרבנות הראשית אמצעות המועצה הדתית, את כל הצרכים הקהליים, רבנות, הוראה, כשרות, שחיטה, וכל שירותי הדת — והשמחה במעוני "היכל שלמה", חלומם הוגשם, זולת העדה החרדית בירושלם הם בלעו את כולם. מטרת החוברת אינה אלא כלפי פנים, להסביר לצבור שלנו מה משמעות מאורע מעציב זה, ולהסיק עד כמה חייבים אנחנו לשמור על בבת עין עדתינו החרדית הקדושה, שהיא המבצר האחרון ממש אשר הותיר לנו ה' לפליטה גדולה להחיותנו כיום הזה.

ומכאן אזהרה חמורה לכל המתונים שבמחנינו אשר לפעמים הם מטיחים בקורת על קיצוניות יתר כאילו של מנהיגי עדתינו במאבקם עם החילוניים וגרוריהם, ובשמירה על העקרונות היסודיים. יפקחו נא מעתה מבקרים נכבדים אלה את עיניהם ויראו עד היכן ויתורים ופשרות יכולים להגיע, ישמש נא המאורע האחרון שלפנינו

לקח לכולנו, למען דעת שכל פשרה וכל התחברות סופה טמיעה וכניעה.

על מה אבדה אגודת ישראל את 'עצמאותה' ? על שום ויתוריה ההדרגתיים על עקרונות ההתבדלות אשר סביב שתו רבותינו הקדושים בירושלים.

אמרו עסקני אגודת ישראל להתחכם על רבותינו המייסדים נ"ע, ולשוות לאגו"י צביון שונה ורוח אחרת מאשר עשו יוצריה אשר נסעו למנוחות, ועתה הנה הם קוצרים את פרי "חכמתם", ועדים הם כיום לטמיעתם הסופית במועצה הדתית, לשברון לב היהדות החרדית, ולשמחת לב "המזרחי" והרבנות הראשית.

אנו מעבירים כאן לפני צבורנו את פרשת העבר בקיום קצרים, ומעלים מתהום הנשיה נשכחות הצריכים זכירה, ואנו סוקרים בקצרה מלחמתנו עם הציונות והרבנות הראשית, ותמצית תורת הראשונים אשר אסרו את השייכות לקהלת ועד הלאומי, המכונה כיום "מועצה דתית", למען דעת כי איסורם איסור עולם, וכל הפושט יד לגרוע מחומר דבריהם, המשוכים מסיני, את נפש היהדות הוא קובע.

וכאן מקום להצהיר בפני העולם כולו כי העדה החרדית בירושלים הקדושה, הקהלה הנפרדת הבלעדית והיחידה הממשיכה את דרך ההתבדלות מהחפשים, הלאה תמשיך את דרכה הסלולה והעצמאית ללא תלות כלשהו במועצה הדתית זרוע המבצעת של הרבנות הראשית, ולא תזוז זיז מה משיטתה ומסורתה בע"ה.

והחי יתן אל לבו לשנן לו ולזרעו אחריו כי אנו אין לנו חלק ונחלה במעשיה של המועצה הדתית בירושלים, על אף שילוב אגו"י בתוכה. תחוקותיה משפטיה תקנותיה והכשריה, לא חלים עלינו ועל זרעינו כלל וכלל מעתה ועד עולם.

חיים אנחנו בתקופה של התאבקות בין השו"ע ובין (להבדיל) ה"רשומות", התגוששות בין סמכות התורה והרבנות החרדית,

ובין יוקרה של ערכאות והכרה במשפטי עכו"ם. במצב מלחמה זה
אין מקום לנויטרליות או פסיחה על שני סעיפים, כל יהודי אשר
רגליו עמדו על הר סיני חייב עתה להפגין את שייכותו לצבור
יראי ה', אשר שיטתם צרופה, ולקרוא בקול גדול, וחד-משמעי :
ה ת ו ר ה ו ה ש ו " ע ה ם ח י י נ ו .
והיה ה' למלך על כל הארץ.

התהוות הרבנות הראשית לאר"י

מאז התיסדו: הישוב היהודי בירושלם עיה"ק מלפני שמונה מאות שנה ועד פרוץ המלחמה העולמית הראשונה בשנת תרע"ד, היה הישוב היהודי כולו, קהלה קדושה אחת וצבור חרדי אחד. לא היגה מציאות של קהלה חפשית, או צבור לא-חרד, תורה אחת וקדלה קדושה אחת.

ואם אי פעם נקלע אל תוך חימות ירושלם, יחיד או יחידים פורקי עול תורה ומצת, היו אלה בחינה של "מסתננים", בודדים ואברים מדולדלים בעלי תרבות רעה שנפלטו ממחנה היהדות ונשרו מעץ החיים של כלל ישראל, אבל מעולם לא היו אלה צבור או חברה.

כזאת היתה ירושלם בתפארתה.

משנת תר"א והלאה חזרו ונשנו כמה נסיונות פלישה לתוך ירושלם הקדושה, ע"י המשכילים הארורים ממדינת רוסיא

וכו' שהיו מאורגנים היטב ומפעם לפעם שיגרו שלוחיהם
ששנו ופרשו לחבל בדמות החינוך המסורתי בירושלם ולהקים
בה בתי ספר לצוד נשמות, אבל תמיד סוכלו מזימות רשע
אלה על ידי יהודי ירושלם הקדושים והטהורים אשר בראשם
עמדו מגיני ארץ הגאון מרן יהושע ליב דיסקין מבריסק, הגאון
מרן שניאור זלמן בעל תורת חסד, הגאון מרן שמואל סלנט
הגאב"ד. שלשה אריות אלה סככו באברתם על קדושת ירושלם
ואוצרותיה הרוחניים.

בתקופת הנהגתם ולאחריהם אין פרץ ואין בקיע בחומות
ירושלם, פלטרין של מלך מלכי המלכים הקב"ה.

בשנת תרע"ד פרצה המלחמה העולמית, ירושלם באה במצור
ובמצוק, רבו ח'לי הרעב והכפן, הישוב כולו נתדלדל עד
היסוד זכוחו תש, ובאו בנים עד משבר.

על אף זאת, קול התורה בירושלם לא נדם אפילו שעה אחת,
גבורי כח עושי דברו מילאו יומם ולילה את בתי הכנסיות
והישיבות ויגעו בתורת ה', עטופי רעב אצור-רצו ילדי התשב"ר
אל ה"חדר" להגות באמרי שפר, וירושלם תתן קולה.

יהודי ירושלם אשר במצור שאבו גבורה ועידוד לעתות
בצרה אלה מפי שני רועי ישראל הגאון רבי יצחק ירוחם
דיסקין והגאון רבי יוסף חיים זונגפלד, אשר הפיחו רוח חיי
נשמות בלבבות שבורים ורצוצים, והחיו בטללי דבריהם עצמות
יבשות, שרי תורה אלה האירו את החשכה הגדולה, והיו

למאורות לעדת ה' אשר היתה נתוקה שנים רצופות מיהדות הגולה.

בשנת תרע"ח תמה המלחמה, וירושלם נשמה לרווחה.

כשוך סערת המלחמה, הישוב היהודי רק נחלץ ממוראותיה ופורעניותיה, והנה קפצה עליו צרה אחרת, חמורה ומסוכנת מבחינת רוחנית פי כמה מכל המורא הגדול אשר ידע עד כה. דממשלה הבריטית שכבשה את ארץ ישראל הכריזה על "הצהרת בלפור" ועל מתן בית לאומי לציונות.

ואז פתחה הרעה בארץ הקדש.

הציונים בארץ ישראל ובח. "ל נשאו ראש, הם התחילו להתארגן ולעשות נפשות לרעיון הלאומיות, ועשו שמות בכל ערי ישראל, רבבות נשמית הועלו על ידם על מוקדה של הציונות, ומאז היה ישראל לגוי קדוש לא קמה תנועה חילונית אשר תצוד לרשתה נפשות כה רבות כתנועה הציונית, אשר ספגה אל תוכה את כל הרע אשר השאירו אחריהן התנועות הרעות אשר קמו בישראל מדור לדור ואשר התנוונו ואינן.

ותהי ראשית מלאכתם לכבוש את ירושלם הקדושה ולערטל אותה מעדיי קדושתה, ולהכשיר אותה ל"קליטה ציונית", ולעזרתם עמד במדה לא מועטה השלטון המנדטורי, אשר העניק להם כל הזכויות הצבוריות, ובהם ראה את הבעלים החוקיים על ארץ ישראל, והיהדות החרדית בירושלם ניגערה למלחמת הגנה על כל היקר והקדוש.

ירושלים החרדית היטב ידעה משמעות המאבק הממושך הצפוי

לה מעתה במלחמתה עם אויבי התורה העולים על ירושלם הקדושה לכבשה, ובימים ההם נתארגנה העדה החרדית בירושלם (תחת השם „ועד העיר לקהלת האשכנזים“) ובראשה הגאון הקדוש מרן יוסף חיים זוננפלד, שהוכתר לרב ואב"ד ירושלם ורב ראשי להיהדות החרדית בא"י, הוא וחברי הבד"צ, נשאו יחד בעול ההנהגה של העיר.

הצי נים ובראשם ד"ר ויצמן בראותם יחד כי היהדות החרדית מתאגדת כהלכה ומתכוננת להגן על קדושת ירושלם במלוא התנופה, חשבו ומצאו כי מן הנמנע להם להסתער ולכבוש אותה במחי יד, וכי באמצעים חילוניים גרידא ירושלם לא תיפול, ונש צורך להקים כח-תורתי משלהם, אשר יעזור עיני ההמון, וישמש ככשיר-לחימה להכריע את היהדות החרדית הבלתי תלויה.

הם קראו לאספה מכוונת חשאית והחליטו להקים בירושלם ובאר"י „רבנות מטעם“ אשר תקבל מעמד רשמי ע"י ממשלת המנדט, והקהלה החפשית תשא את תקציבה, ורבנות רשמית זו תהיה הזרוע המבצעת של הציונות והקהלות החפשיות באר"י.

השאלה הזאת שהטרידה אותם היתה רק, איפוא משיגים אישיות תורנית בעלת השפעה אשר תסכים להתמנות בתור „רב מטעם“ בירושלם הקדושה? מי יתן להם רב כזה אשר יהא נאות להרתם למרכבת הציונים וללחום עם היהדות החרדית בירושלם?

לאן פונים במצב כזה ? כמובן אל תנועת המזרחי, ואכן הכתובת לא הכזיבה.

הציונים הביאו לירושלם את רב קוק בתור רב ראשי מטעם, ויטדו להם בית דין מטעם, ובתוקף חוקי המנדט אושרה אז קהלתם בשם "קהלת ועד הלאומי כנסת ישראל".

וכך יצא לאויר העולם היצירה האומללה: הרבנות הראשית לארץ ישראל. לאמר: רבנות רשמית מטעם הממשלה.

הגאון הקדוש מרן יוסף חיים זוננפלד ובית דינו חשו את הסכנה המרחפת על עתיד קדושת ירושלם באם לא יקדמו את פני הרעה בעד מועד.

או אז נקלה כל גדלי ירושלם בביתו של זקן הגאונים מרן יצחק ירוחם דיסקין, בראשותו ובראשות מרן הגרי"ח זוננפלד ובית דינם והכריזו על מלחמת קדש בהרבנות הלאומית, אשר נצח צפרניה בירושלם עיה"ק מקדש מלך.

וביום י"ג אדר שנת תרפ"א, היום המיועד לקיום הבחירות של מועצת הרבנות הראשית והתיסדותה, גזרו גאוני ארה"ק בנשיאות מרן הגרי"ח זוננפלד, תענית צבור "ע"ד הבאת ח"ו שינויים (יעפ"ר) בחוקי וגופי משפטי התורה והדינים ולפרוץ פרצות בחומת דת ישראל" (לשון הכרוז).

כל קהל ירושלם התענה אותו היום בכל בתי כנסיות שפכו לבם כמינ, אגרו סליחות ותקעו בשופר, ואחה"צ התאספו אלפים לפני כותל המערבי והזילו דמעות על חורבן הדת בארה"ק.

מרו יוסף חיים זוננפלד זע"א

מדבריו:

אסור עפי ד"ת לכל ישראל כשר להיות חבר בעדה
המיוסדת בתקנות מתנודות לחוקי התורה, וחלילה
לכל בר ישראל להשתתף בעדה זו.

[14]

יום הצום נשאר לדורות למחאה על פירצת יצירת הרבנות
"מטעם" בא"י.

מאותו יום והלאה נקרע הישוב בירושלם לשנים :

העדה החדשה על אלפי חבריה, מוסדותיה ומפעליה, קניניה
וקדשה, בראשות מרן יוסף חיים זוננפלד ובית דינו הגדול
מזה.

הקהלה החפשית הרשמית, בראשות הרבנות הראשית הלאומית
ורב קוק מזה.

תורת ההתבדלות מהקהלה החפשית והרבנות הראשית, נבלעה
היטב בדמו של כל יהודי חרד בירושלם, אשר ידע כי הרבנות
הראשית היא רבנות "מטעם", ואין לו כל זיקה אליה — רבניה
ודייניה, תחוקותיה ומשפטיה, תקנותיה איסוריה, היתריה
והכשריה, וכו', אינם נוגעים ואינם מחייבים את היהודי החרד
אשר התירה והשו"ע בלבד נר לרגליו.

הירא את ה' לא הזדקק אף פעם להרבנות מטעם, התנזר מכל
"הכשר" שלהם, על שולחנו לא עלה יינם או בשרם, והיחס
אליהם היה בדיוק אותו היחס שהיה ליהודי פולין וליטא אל
הרבנות "מטעם", או היחס שהיה ליהודי אונגאריין להיהדות
הלא-אורתודוקסית.

לא ארכו הימים ואפילו קצרי-הראות חזו לאן פני הרבנות
הראשית בא"י נועדים, הנהיגה בית דין לערעורים כחוקי

הערכאות, פרצה פירצה בדין ירושת הבת, וכו' וקרעו משו"ע
קרעים.

אין פ.א.א. שלומי אמוני ישראל ראו בבתי הדין שלהם
גזירה חמורה אשר כל זיקה אליהם מייקר את הערכאות,
המעניקה לה את סמכותה, ומחלל את השם, ומעמיד ח"ו את
השו"ע בצל.

ואנו מאמינים כי התורה הקדושה לא תשתנה ולא תהא תורה
אחת מאז הבורא ית"ש.

גדולי הדור לימין ההתבדלות

הציונים בעזרת הרבנות הראשית לא"י הצליחו לשכנע את המחוקק הבריטי להעניק כל הזכויות הקהלתיים אך ורק לקהלת ועד הלאומי, הודות לכך השיגו החפשים המונפול הבלעדי על כל הצרכים הדתיים השייכים לקהלה בישראל, כמו, שחיטה, קידושין, מסים, הקדשות, שיפוט בתי דין וכו', העדה החרדית נשללה לכתחילה מכל הזכויות האמורות, עכ"פ באורח רשמי. העדה החרדית נאלצה משום כך ללחום על השגת זכויותיה ולשפוך דמה על כל שלב ושלב, המערכה היתה נוראה מאד. במסירות נפשם של יקירי ירושלים, אשר עמדו דרוך לפקודת מרן יוסף חיים זוננפלד ובית דינו, זכתה העדה החרדית בחסדי ה' לכונן דרכה על בסיסים יציבים.

קמעה קמעה השיגה עדתינו זכות עצמאות ושחררה לחלוטין מאפטרופסות זרה, וברשותה כל הצרכים הקהלתיים. בנפרד, אם כי לא באופן רשמי, וללא הכרה ממשלתית.

לציון מיוחד ראויה פרשת מלחמת "היציאה" מקהלת ועד הלאומי והרבנות הראשית, אשר הדור החדש אולי אינו יודע מה טיבה בכלל, וכדאי לגלות לו זאת בקצרה.

בהתאם לחוקי המנדט הבריטי היה כל יהודי הנמצא באר"ק שייך באופן אוטומטי לקהלת ועד הלאומי והרבנות הראשית, אלא אם כן הוא מצהיר בכתב ידו כי יוצא הוא מקהלתם. ממשלת המנדט קבעה את חודש אייר בלבד לחודש אשר בו אפשר לחתום על יציאה מקהלת ועד הלאומי, על כן קראו לחודש אייר "חודש היציאה".

מיד עם צאת החוק הזה, הכרוז יצא מאת כל גאוני אר"ק שכל יהודי חייב עפ"י תורה לחתום על טופס יציאה, ובוזה להתבדל מקהלת ועד הלאומי והרבנות הראשית.

רבבות שומרי תורה חתמו בשמחה ובקומה זקופה שהם יוצאים מקהלת "ועד הלאומי כנסת ישראל", היוצא מספר 1 היה מרן יוסף חיים זוננפלד, ואחריו כל ישרי לב — ובני ישראל יוצאים ביד רמה.

והננו לצטט כאן כמה כרוזי גאוני אר"ק וגאוני ואדמור"י חו"ל על חובת היציאה מקהלת ועד הלאומי וחובת ההשתייכות להעדה החרדית.

הכרוז הראשון היה מאת מרן יוסף חיים זוננפלד ובית דינו
וגדולי עיה"ק וארה"ק, והרי נוסחו:

חובת היהודים החרדים בארץ ישראל

מטעם רבותינו הגאונים, ספרדים ואשכנזים פרושים וחסידים
וראשי כל העדות שליט"א

לצערנו הגדול לא הצליחה כל בקשת העדה החרדית פעיה"ק תובב"א
אצל החפשים לסדר בארה"ק עדה יהודית אחת עפ"י יסודי התורה
והיראה, ולמרות פסק רבני וגאוני ארה"ק בחודש ניסן תרפ"ז נגשים
עתה החפשים לסדר עדתם בארה"ק על יסודות מתנגדים לדת תורה"ק,
והם רוצים לפרוש את שלטון עדה חפשית זו גם על היראים לדבר ה'.
הננו מוצאים לנו לחובה קדושה להודיע שוב לכל החרדים לדבר ה'
שאסור עפ"י ד"ת לכל ישראל כשר להיות חבר בעדה זו
המיוסדת בתקנות מתנגדות לחוקי התורה, וחלילה לכל בר
ישראל להשתתף בעדה זו בשום דבר.

ואחרי שהממשלה הרוממה יר"ה הכירה בצדקת דרישת החרדים לדבר
ה' ונתנה רשות להיהודים החרדים להוציא את שמותיהם מתוך העדה
הזאת ולהסתדר בתור קהלה קדושה על יסודי התורה והיראה כחפץ
לבבם, חובה קדושה מוטלת על כל מי שכבוד ה' וכבוד תורתנו הקדושה
וכבוד ארצנו הקדושה יקרים בעיניו ונוגעים ללבבו, לדרוש בכל תוקף
שיסירו את שמו מתוך רשימת עדת החפשים למען לא ישאר חבר בעדה
אשר בתקנותיה הרימה יד בתורת משה, בהיות וכל המתיר של נשאר
עפ"י החוקה ממילא חבר לעדה חפשית, מחוייב כל בר ישראל עפ"י
דין תורה"ק להיות זריז ונשכר לעשות את כל הדרוש עפ"י החק ששמו

יוסר מתוך רשימת עדת ועד הלאומי, והשומע לנו ישכון בטח ושמ"ר
ושלום על ישראל.

ובעה"ח למען כבוד ארה"ק בחדש טבת תרפ"ח

יוסף חיים זאנענפלד	אליהו קלאצקין
משה יוסף האפמאן, ראב"ד פאפא	מרדכי ליב רובין ראב"ד
דוב צבי קרעלנשטיין	יצחק פרענקל
דוד בהר"ן זלה"ה	פנחס עפשטיין
ישראל יצחק רייזמאן	שמחה בונם ורנר
ישראל זאב מינצברג	שלמה זלמן זלזניק
שמואל גדליה ניימן	זרח ברברמאן
אברהם אליאשאו, רב הומל	חיים שאול דוויך הכהן
יוסף ידיד הלוי	יעקב חיים סופר (כף החיים)
יעקב דאנון ס"ט	יהושע אלתר וילדמאן

יהודה ליב אשלג

(אמר העורך: הצגנו כאן רק חלק מן החותמים הרבים)

מתוך כרוז מרן שלמה אליעזר אלפאנדארי זיע"א

„יאמרו נא באיזה כח באתם למשול בארץ? הלא ע"י כח הציונים החפשים אשר אם היו יכולים לעקר התורה מן העולם ח"ו היו עוקרים. ואתם מאמינים בהם! בקהלם אל תחד כבודי ולא ארד עמכם בזה, אדרבה אעמוד נגדכם בכל יכולתי, ואודיעכם אחרית דבר מראשיתו כי עכשיו הציונים בוחרים בזקנים ואח"כ ימאסו בם, ויכניסו במקומם רבנים שחורי זקן, ואח"כ מספרי הזקן, אח"כ גילוחי הזקן, וכו'.

לכן עליכם לדעת כי חורבן התורה והיהדות באה"ק מתחיל מכם ואתם עתידים ליתן את הדין לשמים על כל חטאים ופשעים של כל הדורות הבאים אחריכם וכו'".

כרוז רבני טבריא

לדאבון לבנו החפשים נגשים לסדר העדות בארה"ק על יסודות וחוקים שהם נגד דת תורה"ק, לזאת מצאנו חוב קדוש להודיע לכל החרדים המאמינים בה' ובתורתו, שאסור לכל ישראל כשר להיות חבר לעדה זו שהתקנות שלהם מתנגדות לחוקי התורה, וחלילה לכל ישראל להשתתף בעדה זו וכו', ושומע לנו ישכון בטח.

משה קליערס אליהו ילוז יעקב חי זריהן

אחרי פירסום כרוזי הרבנים בארה"ק הופיעו אחריהם כרוזים של כמעט כל גדולי הגולה, אשר רק חלק מהם מצוטטים כאן.

כרוז ראשי גולת אריאל זיע"א

מירושלים עיה"ק הגיעה אלינו הידיעה המעציבה על אודות הפרוד השורר שם לרגלי השאלה של זכות הבחירה לנשים במוסדי הצבור, בה בשעה

שעלינו להטביע את חותם תורתנו הק' על החיים, ואם שלמותו הוא
לחזור כאן עוד הפעם על ברור הלכה זו מצד גדולי התורה אנו
מוצאים אמנם לנחוץ להודיע גלוי כי
על פי דין תורתינו הק' אין לה לאשה שום זכות לא לבחור
ולא להבחר.

וכל השומע יונעם ונתבוא עליו ברכת טוב.

ישראל מאיר הכהן ראדין מאיר שמחה כהן
יוסף ראזין מנחם מענדיל זאק
שלמה זלמן ברויער

(נעתק מקול ישראל י"ז כסלו תרפ"ח)

קריאת מרן בעל חפץ חיים זיע"א

אל אחינו בני ישראל אשר בארה"ק תובב"א ד' עליכם יחיו!
בדבר עניני סדור הקהלות בארה"ק, הגני מודיע לכל שכל אחד מישראל
הנאמן לד' ולתורתו, מחוייב להתחבר רק עם אותם האנשים
הנאמנים לתורה"ק לכבוד שמו יתברך, ולהתרחק ממקום
הסכנה שיוכל ח"ו להתחלל שמו יתברך על ידם,
כמאמר הנביא אז נדברו יראי ה' איש אל רעהו ויקשב ה' וישמע וגו'
ליראי ה' ולחושבי שמו.

וה' הטוב יפרוס סכת שלומו על עמו ישראל ויחיש גאולתנו במהרה.

נאום הצעיר שבכהונה המצפה לישועה

ישראל מאיר הכהן

בעהמ"ח ספר חפץ חיים

(הקריאה הנ"ז נדפסה בשעתה בקול ישראל ז' אייר תרפ"ח).

מכתב מרן אדמו"ר מגור זיע"א

ב"ה יום ה' מטות, תרפ"ז.

אהובי אחי היקר הרב ר' נחמי' שליט"א.

גין החדשות אשר נתהווה שביכולת החרדים להקהל ולעמוד על נפשם, לצאת מן הוועד הלאומי, אשר כפי שפסקו הרבנים הוא איסור עפ"י דין להיות בתוך הוועד הנ"ל, שאינו ע"פ חוקי התורה, לזאת הנני שתודיע בשמי אשר כל ירא וחרד יעשה כן, ויוציא א"ע בפועל מוועד הנ"ל כאשר ניתן לנו הרשות מאת הממשלה.

א"ד אחיך הדו"ש. אברהם מרדכי אלטר מגור

מכתב מרן אדמו"ר מויזניצא זיע"א

שוכ"ט לכבוד ידידי הנגידים החסידים הנכבדים המופלגים היושבים על אדמת הקדש בארצנו הקדושה ת"ו.

אחדשה"ט באה"ר, היות שנודע לי כי עפ"י חוקת הקהלות החדשה בארה"ק, ניתן אפשרות לאחינו החרדים לדבר ה' להתאחד בקהלה מיוחדת העומדת ברשות עצמה, ע"כ אמרתי לפנות אליכם בבקשה נמרצה ולהעיר את לבבכם על החוב הקדוש המוטל עליכם שתתחברו כולכם לקהלה החרדית המיוחדת אשר יסודתה על אבני קודש ולא ח"ו אל הקהלה של הוועד הלאומי אשר לא בתורת ה' יסודה.

והשי"ת יעזור שתתרומם קרן התורה ונזכה לראות בנחמת ציון וירושלם ולעלות לציון ברנה.

הכ"ד ידים דו"ש מבקשם על הנ"ל ומצפה לישועת ה' במהרה. הק' ישראל בהה"צ מוהר"ב זצללה"ה

יום יום נתקבלו במשרדי העדה החרדית קריאות חובה על התבדלות מקהלת ועד הלאומי, מגאוני וקדושי היהדות החרדית בחו"ל, זרם המכתבים גדל והלך, וזה עודד את רוח החרדים בארה"ק להתגייס ולהרבות יוצאים, ובדרך זו להצילם מהשתייכות לעדת החפשיים.

הרב משה בלויא ז"ל בספרו "עמודא דנהורא" מציין:

"מאז שנתבררה חובת היציאה מעדת החפשים היה רבינו זיע"א מעורר תמיד את צעירי אגו"י אשר באמונה ובמסירות השתדלו ביציאת ההמונים מועד הלאומי, ובכתב יד קדשו כתב להצעירים שהוא רואה בזה קדוש שם שמים והצלת היהדות".

וכדאי לצטט כמה קטעים מתוך כרוז מרכז אגודת ישראל בירושלים מחודש שבט שנת תרפ"ח, והרי חלק הכרוז:

המרימים יד בתורת משה

חוקת הקהלות של ועד הלאומי נותנת זכות לנשים להשתתף בהנהלת הקהלה, בבחירת רבנים, ובשאר המנויים של מוסדי צבור ובכל עניני עדה, נותנת החוקה הזכות לנשים כזו של אנשים. כל רבני וגאוני ארץ ישראל והגולה פסקו שזה אסור עפ"י ד"ת, וועד הלאומי לא נרתע מפסק כל רבני הגולה וארץ ישראל והכניס את הסעיף הזה בהחוקה ברצון להכריח את עם ד' שבאר"י לעבור בפומבי על הדת, האין זו הרמת יד בתורת משה?

החוקה נותנת רשות גם לאלה המכרזים על עצמם שאינם בכלל ישראל, שאינם דתיים כלל, לנהל את הקהלות היהודיות. גם המחלל שבת בפרהסיא להכעיס יכול להיות נבחר ומנהיג הקהלה, יכול לבחור את

הרבנות של הקהלה וגם הרבנות הראשית של הארץ, האין זאת הרמת יד בתורת משה?

ובכדי שכל אחד מהחרדים לדבר ה' ידע בשל מה הוא יוצא מוועד הלאומי, הננו מוסרים בזה את פסק רבני ארה"ק שהוציאו בחודש ניסן תרפ"ו.

א. עפ"י ד"ת מחוייבת עדה יהודית להכיר בסמכות התורה עפ"י השו"ע ועפ"י פסקי הרבנים, בכל השאלות העומדות על הפרק ובכל סדרי העדה, הכרה זו הכרחית ומחויבת להיות יסוד לחוקת עדה יהודית.

ב. עפ"י ד"ת אין לנשים זכות בחירה לועדי העדה ואסור לבחור נשים בהנהלת העדה ואורגניה, כמו"כ אסור להשתתף בבחירה המבוססת על יסוד נתינת זכות בחירה לנשים.

ג. עפ"י ד"ת אסור שמי שאינו דתי, מחלל שבת בפרהסיא, אוכל נוי"ט יהיה חבר בועד הנהלת העדה, ויהיה לו חווי דעה על סדרי הצבור של יהודים דתיים.

ד. עפ"י ד"ת אסור לתמוך מקופת העדה, מוסדות, פעולות ומטרות, שאינן נשמעות לחוקי התורה, ומכש"כ אם נעשים על ידם דברים המנגדים להדת, כגון תמיכת בתי ספר חפשיים וכו'.

ה. עפ"י ד"ת אסור ליהודי כשר להיות חבר לעדה שאינה רוצה לקבל את היסודות האלה לעיקר בחוקת העדה.

ואחרי שלמרות כל זה מאנו החפשים להכניס את התיקונים האלה בחוקה, הרי היא לפי דעת גאוני ארה"ק והגולה מרימה יד בתורת משה ואסור לכל ישראל כשר להיות חבר בה, ועפ"י פסק השני של הגאונים האלה מחוייב כל ישראל כשר לדרוש את הסרת שמו

מקהלה זו של ועד הלאומי אשר לבשתה של ארץ ישראל כנוה בשם
„כנסת ישראל“.

יהודים חרדים ! מלאו חובתכם לדתכם ולתורתכם וצאו מועד הלאומי.
אנחנו מאמינים בתורת משה, הבדלו ממרימי יד בתורת משה.

מרכז אגודת ישראל בארץ ישראל

* *

*

חובת היציאה מוועד הלאומי נתקדש על ידי כל יראי ה'
אנחנו וחושבי שמו בעיר הקדש ירושלם ת"ו, וזו היתה למעשה מסך
המבדיל בין עובד אלקים ללא עבדו, והיא ששמרה על התחומים
ועל הגבולים.

אגודת ישראל

בספר „עמודא דנהורא“ להרב משה בלוי ז”ל אנו קוראים:
„היהדות החרדית בא”י ראתה שכשהיא לעצמה אין לה די כוחות
הגנה לעמוד בפני התקפות תמידיות מצד כוחות האיתנים של
החפשים על שדה הקהלות והרבנות, ואמצעות מנהיגיה הרוחניים
אז, הגריי”ד ורבינו זיע”א, עוררו שוב את ההסתדרות העולמית
„אגודת ישראל“ לתחיה, היהדות החרדית שבא”י באה בקשר
עם היהדות החרדית בחו”ל זו שהיתה כמעט ישנה לרגלי הריסות
המלחמה העולמית, ושתייהם השיבו את העטרה להסתדרות
„אגודת ישראל“ שנכנסה בחיים המעשיים ע”י הגנה מתמידה על
עמידת א”י.

ומאז עברה עבודת ההגנה על קדשי ישראל ועל צביון הקהלה
היהודית (כמובן בד בבד עם הקהלה החרדית „ועד העיר לקהלת
האשכנזים“ שהתגדר בעיקר בענינים הפנימיים) למונופול
להסתדרות אגודת ישראל בא”י.

תקופה ארוכה מאד הלכה העדה החרדית שלובת זרוע עם אגודת ישראל בירושלם, בצוותא לחמנו נגד הרבנות הראשית וקהלת ועד הלאומי, בדרך אחד יצאנו למלחמת הגנה על קדושת ירושלם, כשהגאון מרן יוסף חיים זוננפלד ובית דינו הגדיל (החיים אתנו כיום לאו"ש) מדרבנים את המערכה ומכוונים את המלחמה.

אגודת ישראל בעולם סייעה הרבה לכינון וביצור זכויות העדה החרדית, ביחוד אגו"י באירופה, ע"י מרכזיה בפרנקפורט וינה ולונדון, אשר השפיעה הרבה על "חבר הלאומים" דאז להעניק לעדתינו את זכויות הקהלה, ולא זזה ידה כל השנים מידי העדה החרדית במאבקה הקשה עם הרבנות הראשית וקהלת ועד הלאומי, היא ראתה בצדק במאבק זה, מלחמה הנוגעת לכלל ישראל, מאבק בין השו"ע ובין (להבדיל) דיני הערכאות, בין המסורת ובין הריפורם, בין התורה ובין צורריה.

המערכה היתה משותפת והמטרה היתה אחידה: שחרור היהדות החרדית מבעלות הציונות והרבנות שלה, וכינון חיים קהלתיים תורתיים, ועצמאות ללא תלות בשום גורם זר.

וכאמור, רבותינו בא"י חזו כי המערכה ארוכה ומרה, שונאי ה' קמו במלוכד לבלוע חיים את כל היקר והקדוש, ואין כאן מלחמה מקומית-חולפת, אלא מלחמה כלל-ישראלית, המחייבת התערבותם של כל מרכזי היהדות גם בארץ וגם בגולה, אשר לזאת ראו לתועלת כי העדה החרדית במאבקה המר תשוריין גם בכח ההגנה של אגודת ישראל בעולם, אשר מטרתה ותפקידיה ותקנותיה כפי שהביעו מייסדיה להגן על קדשי

ישראל וללחום עם רעיון הציונות ומגשימיו, ולא להתחבר עם הציונים לשום דבר שבעולם, ושאגודת ישראל לא תתערב בסדרי ותקנות הקהלה החרדית המקומית, ולא תטען ימין או שמאל מכל אשר יורה הרב המרא דאתרא ובית דינו, ואכן בתקנות היסוד של אגו"י (סעיף 4) אמור שבמקום שישנן קהלות חרדיות, חבר באגודה יכול להיות רק חבר הקהלה החרדית.

על כן ייאמר בספר מלחמות ה' של העדה החרדית בירושלם, כי בשחרית ימיה כאשר שפכה דמה כמים למען שחרורה מעול הציונים ומועצותיהם, התיצבה גם אגדת ישראל לימין המאבק, ותהי למגן.

האחזה מתפוררת

השואה הנוראה שניתכה עלינו מן השמים בעלות הכוח על ששת מליוני אחים הי"ד, עשתה קרחה בקרב עם ישראל, הושמד שליש עם ה', הועלו על מוקדה ארזי הלבנון ובעלי תריסין גאוני וקדושי ומנהיגי העם, הוכחדו הישיבות הגדולות של בית ישראל על רבנו ותלמידיהו, ניטל מאתנו סלתה ושמנה של יהדות התורה, ובכל בית ישראל קינה הגה ונהי.

היהדות החרדית בירושלם המזועזעת עד היסוד נוכח השריפה אשר שרף ה' בכרם ישראל, הועמדה בפני תפקידים נועזים החובקים זרועות עולם. מצד אחד הדאגה להצלה גופנית של שרידי הכבשונות, ולפקח את הגל מעל הנותרים בחיים בארצות התופת, כל עוד נשמתם בם, להעלותם ולקלוט אותם בתוכנו, ולהצילם לתורה ויראת שמים, ולהרחיב את היכלי הישיבות בארה"ק, שיוכלו לספוג את כל האודים שהוצלו מאש התבערה

אשר אכלה את נאות יעקב, ואשר התחילו בע"ה לזרום
לארה"ק.

ומאידך ראינו את עצמנו חייבים לשמור מכל משמר על דרך
ישראל סבא, הוא קו ההתבדלות מהציונות, אשר נתרופף בעיני
הרבה חלושי-הכרה בעקבות השואה המחרידה, שעקרה
בראשית דרכה עקרונות-יסוד, אשר בטובם חיינו מדור דור.
וכך הוטלה עלינו המשימה ללמד מחדש לאחינו העולים
הניצולים את תורת ההתבדלות מהציונות, ולשכנע אותם כי גם
אחר מבול הדמים אשר הציף בעוה"ר את משכנות ישראל, דרך
התורה לא נשתנה, ואין לנו להתמוזג עם אויבי התורה בארה"ק,
(חלקם של ראשי הציונות בהשמדת שליש מישראל — הלא
היא עובדא מהרידה שאין תקדים לה בדברי הימים) ואין
להזניח ח"ו קוצו של יו"ד מתורת ההתבדלות מהחפשיים בכל
השטחים הצבוריים והפרטיים, אפילו "בהמיר ארץ ובמוט
הרים", ועלינו שומה לשנן לעצמנו ולאחינו הבאים להתנחל
בתוכנו כי נצח ישראל לא ישקר ולא ימיר את דרכו אשר
סללוהו ראשונים כמלאכים ואשר צפו וחזו את הנולד.

ואכן המשכנו את דרכנו הסלולה בקליטת אחינו עולי אירופה,
הישיבות פתחו שעריהם ללא חישובים כספיים בפני הנוער
הזורם למחנינו, חינכנו אותם בדרך הברורה, ומחנה היראים
הלך וגדל בע"ה מעת לעת, כוחה של היהדות החרדית הוכפל
וחושל, ובראשה רבינו מרן יוסף צבי דושינסקיא, יורשו הגדול
של מרן יוסף חיים זוננפלד, ובית דינו הגדול שליט"א, בצוותא
עם כל גאוני ואדמו"רי היהדות החרדית בארה"ק.

אמנם לצערנו הגדול, ולאסונה של היהדות החרדית בירושלם, החלו להתגלות בקיעים מדאיגים בחומת היהדות החרדית, בעוד מרן הגרי"צ דושינסקיא זיע"א חי בתוכנו, ואותה חומה קדומה ובצורה, אשר כרוה במשענותם גאוני וקדושי ארעא קדישא, וראשי גולת אריאל עמלו בבנינה, ואשר בצילה חיינו מאז עלייתנו לעיר הקדש לחונן עפרה ולהתקדש בה — נגעים נראים בה, ורבינו זיע"א עיניו רואות ודומעות.

וכאשר ועידת האו"ם ביקרה בא"י ואגו"י סידרה משלחת ומסרה עדותה, עמד הוא והופיע בראש משלחת נפרדת מטעם העדה החרדית, ובזה הפגין את יחסו השלילי לאגו"י.

הגורם להתהוות הסדקים בקירות ביתה של אגודת ישראל היה כיבוש ההנהגה של אגודת ישראל בירושלם על ידי מנהיגים אגודאיים ופועלי אגו"י שעלו מאירופה, אשר לא גרסו בשום אופן המ שך מלחמה עם קהלת ועד הלאומי והרבנות הראשית, לרגלי גורמים השקפתיים שונים. מנהיגים אלה הביעו דעתם ברבים שאין להמשיך בעיצוב דמות היהדות החרדית המאורגנת באגדת ישראל בנוסח המקורי, כאשר קיבלנו מאת רועי הדורות שלפנינו אשר שפכו דמם למען ההתבדלות מהחפשים, והם טענו שיש לתת מעתה צביון וכוון אחר לגמרי לקוו המדיני של התנועה.

לשבחם של מנהיגי אגו"י הירושלמיים בשעתם יאמר כי להם הכאיב עד מאד עצם המגמה של המנהיגים החדשים לחולל סטיות עקרוניות בכוון ההנהגה הצבורית, אלה אשר עוד זכו וינקו חלבם משדי תורתו של מרן הגרי"ח זוננפלד זיע"א

רבותינו מרן הגרי"צ דושינסקי ומרן הגרז"ר בענגיס
 נושאים דבר העדה החרדית בפני הועידה של האו"ם
 בירושלם בשנת תש"ז.

ורבותיו, ואומנו עלי שיטת אגודת ישראל המקורית, הללו ניסו בכל כוחם להניא את לב הצמרת החדשה מעשות שינויים בשיטת התנועה, הדברים הגיעו לפעמים לידי ויכוחים חריפים והאבקות, אבל לשוא. הבעלות של האגודה עברה למעשה לידי עסקני אירופה שהשתלטו על ההגה, והשפעת הירושלמיים כמעט היתה אפסית, ושלא לרצונם עברה אגדת ישראל לפסים חדשים, ורוחות חדשות התחילו לנשוב דרך החלונות הגבוהים של אגו"י.

מנהיגי האגודה נתנו הוראה להעביר את משרדי האגודה למקום אחר (מאז יסוד העדה היו משרדי העדה ומשרדי האגודה תחת קורת גג אחד) ובהפרדה משרדית זו ניתן האות על שינוי הקוו...

מצד אגודת ישראל הירושלמית נעשה אז צעד נואש להצלת המצב הפנימי, לשים קץ להרקבון האוכל בכל פה בגופה של אגו"י, ולעצור את הקרונות מגלישה למדרון, והימים ימי התכוננות לוועידה ארצית של אגו"י הצריכה להתקיים בפתח תקוה, רבים מאנשי ירושלם אשר כאבו את כאב האגודה תלו תקוות בוועידה זו, גייסו צירים, הריצו עסקנים, והאמינו כי יצליחו בוועידה זו לקבל רוב גדול להחזיר השעון אחורנית ולהשיב את העטרה ליושנה.

לבסוף חזרו הירושלמיים בפחי נפש ומלאי אכזבה, הם היו שם מיעוט, ויד השמאל על העליונה.

זיצויין כי בוועידה ארצית זו הכריזו כבר בפומבי מנהיגי אגו"י

ופא"י החדשים כי חבר באגו"י אינו מוכרח שיהיה יוצא מקהלת ועד הלאומי.

אבות העדה החרדית בירושלם חשו מיד לאן פני אגודת ישראל מועדות, הלב ניבא שהקיץ הקץ על העבודה המשותפת בין העדה החרדית ובין אגודת ישראל, מזיגה אשר ימיה היו כימי קיומה של העדה החרדית. ההצמדה והידידות בין העדה החרדית ובין אגודת ישראל, שהיתה מושתתת על עקרון אחד ויחיד להלחם עם הציונות ועם הרבנות הראשית, ולמנוע מהם לעשות קדושת ירושלם חולין — החלה להתפרק.

זקני העדה במסתרים זלגו עיניהם דמעות על הקרע ההולך ומתהווה בקרב מחנה שומרי התורה בירושלם, הם נזכרו בימים הטובים ההם, הימים אשר צעירי אגודת ישראל ירדו אל ביתו של רבי יוסף חיים זוננפלד בבתי מחסה, ושמעו ממנו לקח, מה ה' שואל מאתנו בדור הזה, ויצאו מביתו חדורי הכרה ללחום עם הציונות, ולהאבק עד הסוף עם הרבנות הראשית. צף ועלה זכרון אותה התקופה המרה כאשר נעלה ענן האש מאתנו ורבינו רבי יוסף חיים זיע"א נסתלק, העולם חשך בעד רבבות החרדים, והרבנות הראשית עמלה בכל כוחה לחסום הדרך בפנינו למצוא רב ומנהיג אשר ימשיך את המערכה, והניחה מוקשים ואבני נגף על כל צעד ושעל, שלא כאן המקום לפורטם, ואגודת ישראל בעולם חשה לעזרת העדה החרדית, ובצוותא העלו על כס הרבנות את הוד כבוד רבינו הגרי"צ דושינסקיא זיע"א, אשר החזיר את העמדה הממלכתית של עדתינו כבתחילה.

נזכרנו בהמון מעשים רבים וטובים אשר פעלנו במאוחד בכל פרשת העבר ואשר נתקדש שמו ית"ש ברבים, ונאנחנו מרה על כי הגיעונו ימים רעים אלה, ורבים אשר כל ימיהם חיו במסגרת אגו"י, בה גדלו בה צמחו, הוכרחו לנטוש את התנועה אשר המירה את שיטתה ולפנות מקום ל"אחרים", וכך יצא כי ותיקי התנועה הלכו ונשרו, ובמקומם נכנסו פנים חדשות, מהם אשר לחמו תמיד עם רבינו הקדוש מרן יוסף חיים זוננפלד ויעפרו בעפר את משנתו, והיו מלחכי פנכא של הרבנות הראשית וכו', הללו נהפכו בין לילה ל"אגודאים", הם ראו כי אגודת ישראל בגלגולה החדש תואם את רוחם, ומקומם שמה.

ויצויין אגב כי בהכנסיה הגדולה האחרונה של אגודת ישראל בירושלים, בלטו מעל הבמה כמה אישים אשר התעללו בכבודו של מרן הגרי"ח זוננפלד זיע"א ומרן הגרי"י דיסקין זיע"א, ויהיו מלעיבים במלאכי אלקים בחירופין וגידופין בעלוני-שטנה ודברי בלע, ועתה הושיבו אותם במרומי הכנסיה הגדולה של אגודת ישראל, למען הכעיס את יראי ה' וחושבי שמו בקרתא דשופריא, ולהפגין בזה על שינוי הקו. וכך הגיעו הדברים לידי כך, שבמקום להתמסר במשותף להתבצרות ולמעשים טובים, הופנתה מחשבתינו להצלה מהסכנה החדשה, מהמהרסים החדשים, אשר הם מי? הה, אחים דאתמול?!

במדבר ו

מנהיגי אגו"י החדשים השתלטו יפה על הגה התנועה, הוליכו אותה בבטחון נפשי לכוון הרצוי להם ללא הפרעות מבפנים, שלומי אמוני ישראל בירושלים יצאו ממנה ללא שוב, המיעוט הירושלמי אשר בצמרת נכנע, ואחר „שטיפת מוח" של חדשים ושנים, הפך לבו לשנוא את העדה החרדית הבלתי תלויה, ושנאתם של אלה ששנו ופירשו עלתה על שנאת החדשים מקרוב באו.

ספינת אגודת ישראל הפליגה לה לדרכה החדש, כשהיא מנוהלת בטמפו ובכח ע"י צוות עובדים חדשים, היא אצה-רצה בצעדי ענק לקראת אפיקים מעורפלים, כשהיא הולכת ומתרחקת מאחותה-תאומה, ספינת העדה החרדית הרתוקה אל עוגן עתיק-יומין...

לא ארכו הימים וכמעט בכל השטחים הצבוריים ובכל הענינים העולים על פרק עם ישראל, היתה הגישה של אגו"י והפתרון

בניגוד רוח המייסדים והבונים. את עקרונות היסוד נשא הרוח. השטח האחד והבלעדי אשר עליו שמרה אגודת ישראל ואשר עליו לא שלטה רימה ותולעת של "שינוי ערכין" או "תורת המציאות" או "מדינה שאני", היה שטח הרבנות.

מאז עמדו רגלינו על הר סיני, ובמשך כל שנות גלותינו מגוי אל גוי, ידענו כי כתר תורה, כתר הרבנות, עולה על גביהם של כל כתרי תבל, הרבנות בקרב עם ישראל תפסה המקום הראשון והעליון, וכל פגימה דקה-מן-הדקה בשטח הרבנות, משמעה מעילה בקדושת ישראל, הרמת יד בתורת משה ח"ו.

המיעוט הירושלמי בהנהגת אגו"י, על אף ויתורו על עקרונות היסוד, הבין את רגישות ענין הרבנות ויחודו, בפרט בעיני יהודי ירושלם בני העליה, ומשום כך גמרו אומר להגן לפחות על הנקודה היחידה ששמה רבנות, בבחינה של "רק את נפשו שמור", ואכן לא הצליחו עסקני השמאל באגו"י להעביר בזה את הימין על דעתו להסגיר את התנועה לסמכות הרבנות הראשית הנאסרת.

אנשי הימין של אגודת ישראל בירושלם אשר עמדו ליד ערי-סתה שמרו וזכרו את מלחמת רבותינו הקדושים נ"ע בהקהלה החפשית והרבנות הראשית שלה, לעיני רוחם כאילו עמדו חי אותם נהרי-נחלי הדם ששפכו יקירי ירושלם במערכות "הי-ציאה" מעדתם, ופרישה מהרבנות הראשית, הם לא יכלו משום כך לפעול בעצמם לבגוד כל כך מהר בעברם, ולהעביר קו שחור על המערכה הקדושה הרצופה הקרבה ומסי"נ, לכן אחרי כל הויתורים והכניעות הסטיות והבגידות, היה קו אחרון

זה לפליטה, אשר בו לא שלחו יד, ואגודת ישראל לא הכירה למעשה בסמכות הרבנות הראשית ומועצה הדתית, שהיא זרוע המבצעת של הרבנות הראשית, הממלאה מקום הקהלה על כל מוסדותיה ושלוחותיה.

אף גם זאת ידעו היטב עסקני אגו"י בירושלמית, כי המסך האחרון המבדיל את תנועתם מהציונות, והמעדיפה בעיני הה"מון החרדי על יתר התנועות הדתיות-לאומיות, היא רק ההפרדה ממועצת הדתית.

הימין של אגו"י בירושלם חיפש מפעם לפעם הזדמנויות להפגין כלפי חוץ את אי הכרתו ברבנות הראשית, ועל זה היה תמיד גאוותו, אחרי אבדן שאר העקרונות העצמאיים שהיה לו מבעבר, ולדוגמא: בפתיחת הכנסיה הגדולה בירושלם הזמינו ראשי אגו"י את ראש הממשלה וכו' אבל דקדקו שלא להזמין את רב הרצוג, בהיותו רב הראשי של הרבנות הראשית.

אגודת ישראל בירושלם נשארה איפוא עד הרגע האחרון במסגרת של "יוצאים" מקהלת החפשים ומועצה הדתית והרבנות הראשית, ובאופן רשמי לא סמכו על כשרותם, לא אכלו פתם ולא שתו יינם, לא נכללו בארגונם, ולא נזקקו לשירותי הדת שלהם.

ואם למשל הרבנות הראשית נתנו הכשר על "תנובה" או "מצות אביב" או "ליבר" וכדומה, באו עסקני אגו"י בירושלם וטענו שאין לסמוך על "הכשר" מטעם, ובזה הפגינו את אי הכרתם ברבנות הראשית ומועצה הדתית.

אגו"י בירושלם חשבה כי על הכל אפשר לוותר, ולהשאיר בכל זאת „אגודאיים“, אבל לא על נשמת קיומה, לא על שארית עצמאותה, ולא על המחיצה האחת המבדילה מהרבנות הציונית.

לכן על אף סטיותיה של אגו"י מעקרונות היסוד, עוד היה בסיס משותף בינינו וביניהם, והוא: אי ההכרה במועצה הדתית והרבנות הראשית.

אגודת ישראל בירושלם שמרה על עמדה אחרונה זו עד שנת תשכ"ד.

ולצערנו לא עד בכלל.

רוח רעה עקרה את עמוד האחרון מעמודי היסוד של תנועת אגו"י בירושלם, עליהם היתה נשענת מאז הווסדה ועד היום האחרון.

והיהדות החרדית כולה שרויה בצער על עוצמת האסון.

ה כ נ י ע ה

עתוני המזרחי (המפד"ל) מבשרים בתרועות שמחה ומחולות
חינגא על נצחונם הגדול להכניס את אגודת ישראל בירושלם
תחת כנפי הרבנות הראשית ומועצה דתית.

עתון "הארץ" (כ"ג כסלו תשכ"ד) מדגיש כי זהו הנצחון הכי
גדול להמזרחי בתחום הרבנות מזה 40 שנה.

— שמחת המזרחי על שום מה? צלצול הפעמונים באולמי
"היכל שלמה" למה?

פשוט מאד.

לפני למעלה מיובל שנים כאשר נוסדה תנועת המזרחי, היתה
שיטתם ברורה לפניהם להתמזג בכל השטחים עם התנועה
הציונית העולמית, ולנהל מאבק דתי מבפנים, רבני המז-
רחי טענו כי מבחוח אי אפשר לפעול מאומה בשטח הדת, ורק
ע"י התבצרות פנימית אפשר לחלוש על נקודות תורפה ולבסס

את הדת, וברוח לאומי-דתית זה חינוכו את הנוער שלהם מאז ועד עתה.

כל גדולי ישראל יצאו נגד המזרחי והוקיעו שיטה מסוכנת זו, רדפו את המזרחי ורבניו והתבדלו משיטתם זו עד חרמה. ועתה כעבור יובל בשנים, כאשר המזרחי השחית כל כך את דרכו, ואפילו קצרי הראות רואים את פרי חינוכו, הנה עומדת אגודת ישראל על פתח ביתה של המועצה הדתית והרבנות הראשית, במקלה ותרמילה, מורידה את נשקה ותחמושתה ומ-נפנפת בדגל לבן.

כריעת-כניעה למועצה הדתית והרבנות הראשית — כלומר מה שהבין המזרחי אז, לפני חמישים שנה... והמסך הורד. מעתה גם אגודת ישראל בפנים, המזרחי נצח.

מה שלא הצליחו בשעתם ד"ר ויצמן, רב קוק, רב הרצוג, מיימון וברלין, הצליחו עתה שליטי "היכל שלמה" בירושלים בראשות הרב אונטרמן — זה היום שקיוו לו. אגודת ישראל נכנסה רשמית למועצה הדתית, ומכירה בסמכות הרבנות הראשית לארץ ישראל.

מעתה רבנות ראשית אחת, למזרחי, לפא"י, לאגו"י, למפא"י, לחרות, ליברלים אחה"ע וכו'.

ובזה הקיץ הקץ על עצמאותה של אגודת ישראל והתבדלותה מקהלת הציונים. אבוי שלכך הגענו.

מועצה דתית המשך קהלת הועד הלאומי

בכל משך שנות המנדט היה שמה הרשמי של הקהלה הלאומית "קהלת ועד הלאומי כנסת ישראל". עם קום המדינה בטלו את השם "קהלה", ובמקומו בא השם "מועצה דתית".

אבי הרעיון והיוזם של יצירת "מועצה דתית" הוא המזרחי ורב קוק, זה האחרון כתב בחודש מנ"א תרצ"ה לאמר; "בכל עיר ועיר ובכל נקודה ונקודה תתכונן מועצה דתית סוברנית להנהלת כל הענינים הנוגעים לדת ובכל עיר ועיר תהא קהלה אחת ושחיטה אחת ובית דין מאוחד".

מה הכריח אותם לייצר מועצה כזו בתוך מסגרת קהלת ועד הלאומי שלהם? ומה רווח יצא למזרחי ממעשהו זה?

ההסבר פשוט. ראשי המזרחי ראו כי כל גדולי עולם אסרו ההשתייכות לקהלת ועד הלאומי שלהם, ובכל שנה ושנה הוגשו להממשלה אלפי טופסי יציאה של יהודים שחתמו במפורש שהם יוצאים מקהלתם, חובת "יציאה" זו שנתקדשה בדמו

ונפשו של כל יהודי חרד, העמידה את המזרחי בפני פחד של התפוררות קהלתו ואבדן השפעתה, אשר על כן חשבו עסקני המזרחי ומצאו תכסיס לבלבל את דעת ההמון למשוך אותו אל הרבנות הראשית באמתלא שאפשר להפריד בין הקהלה החילונית ובין הרבנות הראשית, כלומר שאפילו היוצאים ממהלך ועד הלאומי יוכלו להזדקק לרבנות הקהלה אשר תתבצר לה בתא מיוחד ששמו מועצה דתית.

היהדות החרדית הבינה את תכלית יעודה של המועצה הדתית, שאינה אלא גשר הסוואה להעביר דרכו תמימי עם לקהלת ועד הלאומי, והצבור החרדי היה די מבוגר לדעת שהמועצה הדתית וקהלת ועד הלאומי היינו הך, ובזה נכשל לחלוטין נסיון המזרחי לעזור עיני ההמון, ותנועת היציאה מקהלתם גברה שנה שנה.

ואכן בריה עלובה זו ששמה "מועצה דתית", ואשר הורתה ולידתה באספת רבני המזרחי בביתו של הרב קוק, היתה בעיני היהדות החרדית כיצירת-נפל בל חזה שמש, ראשי המזרחי עצמם הודו בכשלונם, וכי שינוי השם לא עמד להם להתיש במשהו כוחה ועוצמתה של היהדות החרדית בירושלים.

וכך בכל ימי המנדט המשיכו עתוני המזרחי לכלכל את קוראיהם בשני שמות הנרדפים החביבים להם "קהלה" ו"מועצה דתית", מבלי שיעניין אפילו במשהו את היהודי החרד, לא מהותן ולא שמותיהן ולא כינוייהן.

כדאי לצטט כמה קטעים מתוך העתון "קול ישראל" בירושלים,

שהיה אז בטאון אגודת ישראל, לשמוע ולראות את הגבתו למו-
עצה הדתית ביצירתה.

והרי ציטטאות מקוריות ככתבן וכלשונן:

„המזרחי לא טרח הרבה ומצא את השם „מועצת דתית“, להוליך
בה שולל את דעת ההמון התמים, ולעזור להפוסחים על שתי
הסעיפים למצוא כסות עינים בפני הקהל החרדי“ (קו”י חשון
תרצ”ו).

„ביצירת המועצה הדתית אין שום חידוש ואין שום תיקון להאי-
סור על קהלת ועד הלאומי“.

„המועצה הדתית לבד מה שאין היא מתקנת במה שהוא את
הפגיעות בדת על ידי עצם הקהלה, שבכל יסודה ובכל ענפי
הנהלתה, נשארה היא קהלה אסורה“ (קו”י ש ניסן תרצ”ו).

„בכדי להתנגד אצל חבר הלאומים לתביעתנו עבור הכרה רשמית
לעדות החרדיות בארה”ק, הועיד המזרחי אספת רבנים בביתו
של הרב קוק, ואספה זו החליטה שאסור לייסד עדות חרדיות
נבדלות — ההחלטה הזאת מכריזה על עדת ועד הלאומי שהיא
עדה כשרה, וההחלטה מבשרת שעדת ועד הלאומי הסכימה לייסד
„מועצה דתית““, וכל ישראל מחוייבים להיות חברים בוועד הל-
אומי“.

„הרבנים החתומים הכריזו בהחלטתם זו מלחמת תנופה על היהדות
החרדית שבכל העולם כולו“.

„ומאז לא פסקה המועצה הדתית מלהיות כלי זיינה של החברים
המזרחיים“ (קו”י גליון י”ט, אדר תרצ”ו).

„בפסק של אספת הרבנים של שנת תרפ"ו נפרטות 4 דרישות מהקהלה בא"י שאם אינן מתמלאות ע"י הקהלה, אסור להיות בה חבר, ואלו הן : 1) הקהלה תכיר בסמכות התורה. 2) מחלל שבת בפרהסיא לא יהיה יכול להיות נבחר. 3) לנשים לא תהא זכות בחירה. 4) מקופת הקהלה לא יתמכו במוסדות המתנגדים לדת.

ועד הלאומי דחה את כולן, ואחרי שדחה אותן, אסרו גאוני עולם ההשתייכות לוועד הלאומי, ובמה מטיבה המועצה הדתית בירושלם את המצב ?

לא חל שום שינוי, ואין כל יסוד להגיד שאיסור הרבנים להיות חבר בקהלת ועד הלאומי הוקל אפילו במשהו".
(קו"י ניסן תרצ"ו)

עם חיסול המנדט והקמת המדינה, ביטלו את השם „הגלותי" קהלה, והשאירו רק את התואר „מועצה דתית".
וזאת היא המועצה הדתית אשר לה נכנסה עתה אגודת ישראל בירושלם !

עתה, הבה נשמע מפי השלטונות וראשי המזרחי מה בדיוק משמעות תפקידיה ומהותה של המועצה הדתית אשר במדינת „ישראל", והרי לשונם :

„המועצות הדתיות בישראל, הן הארגון הקהלתי-המקומי, בלעדי המועצות הדתיות אין זכות קיום לרבנות".
„המועצה הדתית במדינת ישראל באפיה ובמגמתה, היא המשכה של הקהלה היהודית".

„המועצה הדתית כפופה להוראות הרבנות הראשית ולפיקוחה של הרבנות המקומית“ (י. ל. ביאלער, ראש המחלקה למועצות דתיות, הצפה ערב ר"ה תשכ"ג).

„מתחילה היו חילוקי דעות בין אנשי הצבור והרבנים, חלק מהם ביקש ללכת בדרך הפירוד ולייסד קהלות נפרדות, גברו אותם הכוחות שביקשו את האחדות ונוצרה המועצה הדתית“.
(יו"ר המועצה הדתית ש. הכהן וינגרטן, שם).

חוק הכנסת אומר :

„על המועצה למלא עניני דת אחרי כל תקנות או הוראות שתתקנה או תנתנה ע"י מועצת הרבנות הראשית“.
(תקנות כנסת ישראל מספר 26 סעיף 16)

זאת אומרת המועצה הדתית מהוה זרוע מבצעת של הרבנות הראשית, המוציאה לפועל את תקנותיה והוראותיה בכל עניני דת, גוף ממשלתי המבצע כלל עניניה הדתיים של הרבנות הראשית „מטעם“.

לפי המצב עתה מהוים נבחרי המועצה הדתית בירושלים, פקידי הרבנים הראשיים ל"ישראל", רב אונטרמן, ורב נסים.
מי יכול להיות חבר במועצה הדתית ?

לפי החוק אין הבדל בין גבר ובין אשה, מאמין בה' או כופר בעיקר, הכל כשרים להבחר במועצה הדתית ולנהל עניני הכשרות בעיר.

פירוש הדבר, כי המועצה הדתית, אשר תפקידה הבלעדי הוא הספקת צרכי דת לשומרי דת, יכול לכהן בה ולנהל אותה נציגות כל סיעה ומפלגה, לרבות מפא"י, ליברלים, אחדות העבודה וכו', כל אחת ואחת יכולה לשלוח את נציגיה כטוב בעיניה שינצחו על צרכיו הדתיים של הישוב. (בדימונה למשל נכנס עתה למועצה הדתית נציג השייך ל"בני ישראל").

ועתון אגדת ישראל "המודיע" (א' טבת תשכ"ד, הד היום) מספר לקוראיו בפשטות כי "יכול לכהן כחבר במועצה הדתית גם אדם הכופר בעיקר" ר"ל.

כשהיהדות החרדית טענה כלפי אגודת ישראל היתכן, תמול שלשום עמנו הייתם במלחמה עם הציונות, ועתה אתם משתתפים בכנסת ועיריה, היתה התשובה "מדינה שאני"...

ומה תענו עתה על הצירוף למועצה הדתית? הלא כאן אין ענין של מדינה ושל מדיניות, אלא פשוט מועצה העוסקת רק בעניני דת, ובה משתתפים כופרים ומכעיסים את ה' ר"ל, מהו ההיתר להשתלב במועצה כזו?

כיצד פעלו בנפשם מנהיגי אגו"י בירושלם לבצע בבת אחת את עקירת האיסור הנורא של כל גאוני ארה"ק והגולה שנעשה במורא גדול בשנת תרפ"ו על דעת כל גדולי עולם, ושאין שום ב"ד יכול להתירו.

רקיקה גסה בפני כל אלה גבורי כח בני ציון היקרים ששפכו דמם בחוצות ירושלם במלחמתם עם הקהלה החפשית, איככה זה? הה, איככה?

כיצד יכול יהודי שעמדו רגליו על הר סיני להסכים למסור את התורה הקדושה ואת הדת לידיים טמאות של אוכלי השקץ והעכבר, מחללי שבת ושונאי ה', שלוחי הליברלים ואחדות העבודה ודומיהם.

כיצד עושים שותפות עם אנטי דתיים בענינים שנשמת ישראל תלויה בהם, רבנות, הוראה, כשרות, שחיטה, וכו', גופי תורה שניתנה לנו מפי הגבורה.
— תורה תורה חגרי שק.

ה"הכשרים" של המועצה הדתית

על טיב "ההכשרים" הסיטונאיים של מועצה הדתית אפשר לחבר ספר שלם, הזמן יכלה וסיפור הפרטים המרעישים לא יכלה, כל תינוק בעריסה יודע היטב עד כמה אפשר לסמוך עליהם, ושומר נפשו ירחק מהם.

ואין פלא על רוחב לבם של אנשי המועצה הדתית בהענקת הכשרים על ימין ועל שמאל, כי סוף סוף יש להבין שהם אינם ברשותם, ונותני לחמם עיניהם פקוחה עליהם שלא יעברו יתר על המדה על גבול דתיותם, אחרת, מגישים תביעה לבית משפט או מגישים שאילתה לכנסת, ואז כל קיומה של המועצה בסכנה, כי אין כוחה אלא על חסדי השלטון. ולדוגמא;

הרבנות הראשית אסרה בשעתה להשתמש בנייר המיוצר בבית החרושת חדרה בגלל העבודה בשבת. בא לחץ מגבוה והאיסור בוטל או נגנז.

הרבנות הראשית הסירה את ההכשר ממלון הנשיא בגלל הבריכה המתועבה, בעל המלון הגיש צו על תנאי לבית המשפט. ההכשר ניתן.

הרבה בתי מלון שמחללים בהם שבת, ולהם הכשר של מועצה הדתית.

ומעשה שהיה בגבעתיים, הרבנות המקומית שללה את ההכשר של ביח"ר לנקניק "דשן". אחרי שלפי דברי סגן יו"ר המועצה הדתית בגבעתיים מר א. עציוני (עתון חרות 25 יולי 1963) קנו בשר טרף, וזה לשונו שם: "הנני קובע במלוא האחריות שהם הודו בפני המועצה הדתית בגבעתיים, וכן בפני, שהדבר הזה נעשה בקביעות בדיעתם ובהכרתם המלאה".

מה עשה חיים כהן, שופט בית המשפט העליון, הידוע=בניאוצו את תורתנו הקדושה בנוסח "שטירמר", בשמעו כי הרבנות הסירה את ההכשר?

הפעיל צו על תנאי נגד שר הדתות, ונגד הרבנות הראשית. שיבואו לנמק מדוע מסרבים להמשיך במתן ההכשר לביח"ר "דשן".

מה היה סוף המעשה? ההכשר הוחזר. פירוש הדבר כי בסמכותו של חיים כהן להעמיד לדין את הרבנות הראשית ואת מועצה הדתית בגלל סירובם לתת הכשר לביח"ר נקניק שבעליו הודו במכירת טרף.

קל לתאר את מצבו של הרב־הפקיד גותן ההכשרים כשהוא

צמוד לערכאות ואל „רשומות“, ועליו להביא בחשבון את
תגובת הכנסת, תגובת העתונות, ותגובת חיים כהן...
עם מזיגת אגודת ישראל במועצה דתית בירושלם, נעשתה
שותפת בעסק כשרות זה, ואחראית לכל תעלולי „ההכשרים“.
ועל זה דוה לבנו.

השחיטה של מועצה הדתית

לא נזדקק במקום צר זה למכלול בעיות השחיטה של הרבנות הראשית, אשר מעתה נושאת אגודת ישראל אף היא באחריותה, הננו רק להודיע בכאב לב פרט אחד איום ונורא, אשר ארץ ישראל היתה צריכה להזדעזע ארבע מאות פרסה על ארבע מאות פרסה.

זאת לפנים בישראל בכל קהלות הקדש שכל בהמה שחוטה היוצאת טריפה נשרפת או נמכרת לגויים.

בארה"ק היו מוכרים את הטריפות לערבים, כך נהגו עד סוף המנדט.

מאז קום המדינה כל הבשר הטריפה נמכר ישר ליהודים, תכף כשהבהמה נטרפת היא מועברת ישיר לחנויות טריפה יהודיים או קיבוצים, וכל זה לא נעלם מעיני המועצה הדתית.

נמצא שכל הקונה בשר ממקולין של המועצה הדתית מסייע

בעקיפין לידי עוברי עבירה, ונותן יד מבלי משים להסוחרים
המאכילים טריפה לישראל.
שיווק הבשר הטריפה ליהודים בארץ הקודש זועק עד לשמים!
ההיתה כזאת בישראל מאז היותו לגוי קדוש? !
למועצה דתית מופקרת שכזו נותנים יד? !
זעקי ארץ הקדש!

האיסור הנורא להכנס למועצה הדתית

אנו מביאים לפני הצבור החרדי פסק דין תורה האוסר בכל החומר הכניסה למועצה הדתית, שנעשה ע"י רבינו הגאון הקדוש מרן יוסף צבי דושינסקיא זיע"א ובתי הדין פרושים וחסידיים, ודבריהם גחלי אש. (פורסם בקול ישראל אייר תרצ"ז) והרי דברי קדשם מלה במלה:

ב"ה

אל קהל החרדים בעיר וארץ הקודש

מטעם רבינו

הגת"צ מרן יוסף צבי דושינסקי שליט"א

ובתי הדין פרושים וחסידיים שליט"א

אל השמועה אשר שמענו כי מצדדים שונים מתאמצים לפרוש רשת מזימה בכדי לתפוש את בית ישראל

בלבותם ולהחדיר בקרב קהל שומרי התורה תנועה של הקלת ראש ח"ו כלפי הגבולים שגבלו הראשונים גאוני וצדיקי עולם בארץ ובגולה, אשר הטילו איסור חמור על עדת הועד הלאומי (המכונה "כנסת ישראל") וקהלותיו, שבתקנותיהן סרבו להכיר בסמכות התורה ובתהלוכותיהם המה מרימים יד בריש גלי בתורה ובמוסר.

ועתה חידשו בעלי תחבולות להתנכל בערמומיות, לפתות ולרמות את התמימים בעם בתואנה חדשה של התכוננות "מועצה דתית" וכדומה.

לזאת מצאנו לחובה קדושה להודיע להקהל החרדי שבארה"ק כי אין שום ממש במועצה הדתית ליד קהלה או קהלות הממאנות בפומבי לקבל עליהם ועל ארגוניהם את מרות התורה, והאיסור החמור הרובץ על ההשתייכות אל הועד הלאומי וקהלותיו, במקומו עומד בכל תקפו.

אנו רואים לתועלת לפרסם את פסק דין תורה של אספת רבני וגאוני ארה"ק, שנתפרסמה ביום כ"ט ניסן שנת תרפ"ו. (הפס"ד נדפס בחוברת זו במקום אחר). ומכיון שאף סעיף אחד מהנ"ל לא נתקן, הרי האיסור בתקפו.

ועפ"י דתוה"ק אין שום בי"ד שבעולם יכול לבטל דבר שנאסר במנין כל חכמי ישראל בארץ ובגולה.

וכל מי אשר יראת ה' נוגעת ללבבו, אל יחוש לדברי המפתים, לפרסומיהם ונכליהם, ואל תאמרון קשר לכל אשר יאמרו הם קשר, שאין רוח חכמים נוחה מהם, ואסור לכל מאמין בה' ובתורתו להיות חבר בקהלת הועד הלאומי באיזו צורה שהיא ולא לתמוך במוסדותיו וארגוניו, בפרט בעניני כשרות ודת כגון שחיטה חינוך וכו'.

וחובה קדושה על כל החרדים לדבר ה' למלא את כל הדרוש עפ"י החק שלא יהיה שייך לעדת ועדת הלאומי ולא לכל מפעליו.

ולעומת זה על כל יראי ה' להתארגן בתוך העדות החרדיות, הקיימות בארץ קדשנו והמתנהלות עפ"י רוח ישראל סבא, ולתמוך בהן ובמוסדותיהן בכל היכולת, וכמו"כ בכל עיר וקיבוץ של יראי ה' להתאחד כאחד למען כבוד שמו יתברך וכבוד תורה"ק וארה"ק תוב"א.

ואנו אין לנו להשען אלא על אבינו שבשמים ולהתחזק בתורה ועבודה עפ"י מסורת אבות, עדי יערה הי"ת רוח יראת שמים על כל עמו בית ישראל ויפרוש סוכת שלומו על עמו ארצו ונחלתו, ויזכנו לראות בהרמת קרן התורה ובבנין בית קדשנו ותפארתנו בביאת גוא"צ בב"א.

כעתירת החותמים לכבוד התורה ולכבוד ארה"ק
תו"ב.

יוסף צב"י דושינסקיא
זעליג ראובן בענגיס, ראב"ד
פנחס עפשטיין
דוד הלוי יונגרייז
ישראל זאב מינצברג
ירוחם פישל ברינשטיין
שמואל פסח הלפרין

ד' אייר תרצ"ז

* *

*

27 שנה מאז ניתן האיסור הנורא הזה, אשר כל יראי ה'
קבלוהו בקדושה ובמורא, והנה אגודת ישראל הירושלמית
עשתה אותו פלסטר, ללעג ולמרמס, התעללה בדבריהם
החמורים ונכנסה בריש גלי למועצה הדתית האסורה.
הה, מי יגלה עפר מעיניכם גאוני ארעא קדישא וראיתם את
עלבונה של עיר הקדש.

מדבריו:

ואל תאמרון קשר לכל אשר יאמרו הם קשר —
בפרט בעניני כשרות, שחיטה, וכו'.

המרד בבית דין הגדול שבירושלם

לפני 5 שנים יסדה אגודת ישראל בירושלם מפעל מיוחד במטרה ללחום פנים אל פנים עם הגאונים הצדיקים חברי הבד"צ שליט"א היושבים על מדין בקרתא קדישא זה קרוב ליובל שנים.

שם המפעל: "ועד הרבנים" שע"י אגודת ישראל. יוזמי המפעל ומחולליו: אנשי סניף אגודת ישראל בירושלם, הם הנושאים גם בתקציבו החדשי.

חמשה שנים בצירוף מנהל מוסד "ועד הרבנים" מלחמת מצח עם מרנן ורבנן חברי הבד"צ שליט"א, וממלא בזה את שליחותו במרץ רב, רבותינו הבד"צ אוסרים, והוא מתיר, הם בונים והוא סותר, הם מטריפים והוא, מכשיר, הם גודרים והוא פורץ.

מוסד מסוג זה הוא יחידי בכל העולם, אין לו ריע בשום קהלה בישראל, לא בדור זה ולא בדורות שעברו, כי מעולם לא

הוקם ע"י יהודים דתיים מפעל מיוחד לשם מלחמה עם גאונים וצדיקים, בפרט עם בית דין צדק, אשר רבבות שומרי תורה ומצוה הולכים לאורו בכל הליכי בית חיהם, ושהוא בעיניהם הסמכות הבלעדית בהלכה ובמעשה.

לא ראינו ולא שמענו, ואבותינו גם לא סיפרו לנו כי אי פעם בדברי ימיהם נמצאו ידיים המניחים תפילין וכו' שיקימו מפעל רבני שאין לו תפקיד אחר ומטרה אחרת כי אם להרים יד נגד תורת הבד"צ הגדול שבירושלם, אשר יסודו בהררי קדש, רבותינו הקדושים מרן יוסף חיים זוננפלד זיע"א, ומרן יצחק ירוחם דיסקין זיע"א, וכל קדושי גאוני וצדיקי ירושלם אשר בימים ההם, הבד"צ ההולך לפני מחנה ה' לנחותו בדרך התורה והיראה.

לא היתה כזאת בישראל שקבוצה של יהודים דתיים תכלכל מפעל אשר תפקיד יחיד לו בעולמו ללחום עם היהדות החרדית בירושלם, שהיא החלק המקודש ביותר של כלל ישראל, מוסד אשר הורתו לידתו ויעודו אינו אלא נקודת-קליעה אחת; מלחמה ברבנות העדה החרדית, דחפור להרוס את מבצר הקודש בקרתא קדישא.

אין בכל הארץ כולה, אף לא ביבשת אירופה וארצות הברית, גוף רבני אשר כל תכליתו לגייס כושרו ומרצו, ולכוון כל מעייניו, בכדי לחנך ולדרבן את ההמון להמרות פסקי בית דין הגדול הקבוע בעיר, לחלל כבודו ולהמעיט דמותו, ולחלוק על דבריהם, דברי אלקים חיים.

מִרְיָן יְהוֹשֻׁעַ לֵיב דִּיסקִין זִיע"א

„לא תסור“ !

ואל מחוללי וגבאי המוסד הזה, הנושאים באחריות פעלם עד סוף כל הדורות, אנו קוראים:

זכרו תורת משה (דברים י"ז); על פי התורה אשר יורוך ועל המשפט אשר יאמרו לך תעשה לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך ימין ושמאל.

והיה בצאתכם למלחמה על רבותינו הגאונים הצדיקים חברי הבד"צ שליט"א גורו לכם מפני דינו של רבינו הקדוש משית ה' רכב ישראל ופרשיו מרן יהושע ליב דיסקין מבריסק, אביה של היהדות החרדית בירושלם, אשר קבע הלכה לדורות:

„חייבין כל ישראל בזה לחזק ידי הב"ד וזהו ענין לא תסור" (שו"ת חלק הפסקים סי' נ"ב אות ד').

ובהרימכם יד על סמכות רבותינו הבד"צ שליט"א, העלו על לבבכם דברי קדשו של רבינו אור עולם הגה"ק מרא דארעא דישראל מרן יוסף חיים זוננפלד זיע"א, אשר קרא בחיל, לאמר:

„הדבר פשוט שכל רב ופשיטא גאון הדור עם בית דין צדק נ"י בעירם יש להם בית דין הגדול, וכל העובר על דבריהם לא ינקה.

א' ויחי תרפ"ח. ובעה"ח המחכה לישועה קרובה יוסף חיים זוננפלד.

— אלקים נצב בעדת א"ל —

ה ק ז

החלטה

הגורם הבלעדי לכניסת אגודת ישראל עכשיו למועצה הדתית והרבנות הראשית, הוא המוסד „ועד הרבנים“, שהוקם ע"י הסניף האגודאי בירושלם, לצורך מלחמה עם הגאונים הבד"צ של העדה החרדית, על חשבונו של מוסד זה נזקף „הישג“ שאין תקדים לו בדברי ימיה של אגו"י בירושלם.

מה שלא העיזו עשות כל הזמן העסקנים השמאליים והמהפכנים אשר בקרב אנשי אגו"י בירושלם, על אף כל סטיותיהם מעקרונות היסוד, נעשה עתה במחי יד ע"י המוסד „ועד הרבנים“, בשנה החמישית ללידתו, על ידו נתגלגל „הזכות“ ההיסטורי לבצע הבגידה הגדולה הזאת של הסגרת אגו"י לזרועות המועצה הדתית, לקרב קיצה ולדחות האבן אחר הנופל, ובכך לנתק את הקשר האחרון עם היהדות החרדית הבלתי תלויה, לשברון לב כל יראי ה' וחושבי שמו.

מה ראו אנשי מוסד זה על ככה ומה הגיע אליהם להפעיל
מבצע-חיסול זה?

הבה נסקור בקצרה השתלשלות הענינים:

תכף כאשר סניף אגו"י בירושלם יצר את המוסד הזה, אך
יצא לאויר העולם, ותהי ראשית מלאכתו לעשות רצון אדוניו,
לפתוח בחתירה שיטתית תחת מבצרי הכשרות של העדה
החרדית אשר בסמכות הבד"צ שליט"א, מוסד זה חשב ומצא
כי ע"י הירוס מפעל הכשרות של העדה, יסלול לבעליו הדרך
להתפשט ולהחריב ח"ו את העדה כולה.

המוסד התחיל ב"ציד" אחר יצרנים ובעלי בתי חרושת, אלה
אשר תוצרתם לא קיבלה הכשר של בד"צ עדתינו שליט"א,
לרגלי אי מילוי עניני ההשגחה הדרושים וכו', או כאלה שהיו
במסגרת הכשרות של העדה ונפלטו מחמת סירובם להמשיך
את מילוי התנאים מצד רבותינו הבד"צ שליט"א, אלה כאלה
מצאו למו מחסה ומקלט במוסד זה וקבלו מאת המוסד תעודת
הכשר. (ולדוגמא: ההכשר שלהם על נס קפה בפסח, וההכשר
על מצות אביב וכו'), וכך עשה מוסד זה בתקופת קיומו הקצר
שמות בשדה הכשרות, כמוהו כמועצה הדתית הדוגלת בסיסמא
של "רק קח"...

פירצה נוראה זו, להעמיד בירושלם בריש גלי במה מיוחדת
ללחום עם מרנן הבד"צ שליט"א ומפעל הכשרות המקודש,
הסעירה את כל הצבור החרדי בירושלם ובתפוצות, אשר
ראו בזה הקמת מגדל למלחמה עם האינסטנטי הרבני העליון
של חרדי ירושלם, ושבירת חזית הכשרות בקרתא קדישא.

ממוני מוסד "ועד הרבנים" בראותם כי לא תהא תפארתם בדרך זה, וכי מושכים עליהם התמרמרות גדולה מצד היהדות החרדית כולה, והגולה הולכת ונהפכת למדורת אש, נוכח ההתעללות בכבוד בית דינו של מרן הגרי"ח זוננפלד, אשר מפיהם חיה היהדות החרדית לרבבותיה, חשבו ומצאו שאין מן החכמה לכוון את חוד החנית מול לבה של העדה החרדית, כי היא לא תצלה, ויש הכרח לחפות על מעשי המוסד ולהסוות את המטרה שלמענה נוצר, ואכן הם עשו הלכה למעשה והפכו את נשקם לעבר המועצה הדתית והרבנות בירושלם, שכאילו "ועד הרבנים" אין כוונתו חלילה להזיק להעדה החרדית וללחום עם גאוניה-צדיקיה, אלא כוונתו כאילו להגן על הכשרות מפני פירצות המועצה הדתית והרבנות הראשית, ותו לא.

ובכדי לרמות את הבריות ולשכנע את ההמון התמים כי מלחמת "ועד הרבנים" מופנית ישיר למועצה הדתית, וכי לבו של מוסד זה כואב על הליכי הכשרות ששובשו ע"י הקהלה החפשית, יצא "המודיע" בטאון אגדת ישראל, להשקיט את הרוחות ולנמק את יסוד מפעל "ועד הרבנים" בהסבר תם דלהלן:

"כינונו של ועד הרבנים על יד אגודת ישראל הוא איפוא דבר בעתו, המועצה הדתית הרי היא בית חרושת להכשרים הפועל במלוא המרץ ומעניק הכשרים על ימין ועל שמאל ללא הבחנה, ובמשחק הזה של מתן הכשרים לכל דכפין משתתפת לבושתנו גם פועלי אגו"י בירושלם, הנושאים אף הם באחריות לחורבן

הכשרות בירושלם, מתן ההכשר למלון "הנשיא" הוא רק דוגמא לשיטת עבודתה". (המודיע תשרי תשי"ט גליון 2468).

ושוב מנמק אותו עתון את כינון מוסד "ועד הרבנים" שלו, לאמר:

"אם ראש הממשלה בא וקובע כי הרב הראשי לישראל אינו אלא פקיד ממשלתי ועליו למלאות את הוראות האנשים היושבים עתה בממשלה, אם היועץ המשפטי בא וטוען כי הוא ישקול בדעתו אם להעמיד לדין את הרבנים על כי אמרו לאסור תוצרת מפעל מסוים שאינו מקיים את דרישת הרבנות — אין כל צורך שוב להסביר מדוע יש צורך ברבנות עצמאית, שלא יהיה לה כל זיקה מקשרת עם מוסדות הממשלה ועם גורמים חילוניים". (המודיע, כ"ז תשרי תשי"ט)

תחת מסך עשן זה רצו עסקני אגו"י בירושלם להסוות מטרת היסוד של מפעל "ועד הרבנים" שהקימו למלחמה עם רבותינו שליט"א, ולספר להמונים כי מטרת המוסד אינו אלא להתיש כחה של המועצה הדתית והרבנות הראשית. סופר חרדי מפורסם היטב שאל אותם הימים למבצעי מוסד "ועד הרבנים", לאמר:

"אם כנים אתם בדבריכם שאין מטרתכם אלא לגדור פירצת ההכשרים של המועצה הדתית, וכל כוונתכם אינה אלא להציל את חברי אגו"י ממאכלות שיש עליהם "הכשר" הרבנות הראשית, אז למה בחרתם דוקא את ירושלם להקים בה מוסד זה, באתרא

של רבנות העדה הקדושה, העומדת במסי"ג על קדושת ירושלם ומשמרת הכשרות, ואשר רבבות סומכים ומהדרים על ההכשר שלהם, ולמה הזנחתם את חיפה, יפו ות"א, את השפלה ואת הנגב, המקומות המאוכלסים אלפי יהודים שומרי תורה ומצוה, ונאלצים להסתמך על הכשרי מועצות הדתיות, למה אתם מפקירים את חבריכם אשר מחוץ ירושלם? כלום מחוץ ירושלם מותר לסמוך על הכשרי המועצה הדתיות ושם מצב הכשרות בסדר, ורק בירושלם הכשרי מועצה הדתית אינם בסדר ותוצרתם אסורה? רק למען ירושלם חרדתם את כל החרדה הזאת? במקום שיש מפעל כשרות כביר של העדה החרדית שאין דומה לו, בהידוריו ודקדוקיו, בכל העולם! אתמהה. יגער ה' בך השטן ויגער ה' בך הבוחר בירושלים".

וכך במשך חמש שנים ניהלו אנשי הסניף של אגו"י הירושלמית פנקסנות כפולה לגבי מוסד ועה"ר שלהם, להלכה היו טוענים שמגמתם ללחום עם הרבנות הראשית, ולמעשה, לא פסקו עד היום הזה מלחבל ולקצץ בנטיעות העדה עד כמה שידם מגעת, ולא החמיצו שום הזדמנות להנמיך קומתם של גאוני וצדיקי עדתינו בעיני ההמון, כלפי פנים היתה ידם שלוחה להחרבת העדה הקדושה, וכלפי חוץ היתה הצעקה, "מועצה הדתית עליכם יהודים".

תמרון זה לא הצליח, כל חרדי ירושלם הרגישו היטב כי כל מגמת המוסד הזה וכל פעליו מוליכים לנקודה אחת גדולה: העדה החרדית, והיא היא המטרה היחידה לכל אבני הקלע והבליסטראות.

עתה נתגלה כוונתם של מחוללי ועה"ר לעיני כל, ונפרעין מהם בגלוי, והם עצמם, הגבורים דאתמול אשר קראו כאילו למלחמה על המועצה הדתית במשך חמש שנים האחרונות, הנה הם נכנסים בשמחה למועצה זו, והיו לגוף אחד.

נתגלתה כי סוף מעשה במחשבה תחילה, לכרות ברית יחד עם המזרחי וכו' ולהתבצר בתוך מועצה הדתית והרבנות הראשית. הם ידעו כי הרבנות של העדה תעמוד להם לשטן בדרך טמיעתם במועצה הדתית, והצבור החרדי יגעש-ירעש על גבלה זו, משום כך ניסו בכל כוחם לסלק מכשול זה ולנסות לפוצץ את מבצרי עדתינו הקדושה, בכדי להקל על המזימה שנרקמה בחדרי חדריהם מלפני כמה שנים — אבל חלומם, להחריב את העדה, לא הוגשם בע"ה.

הם נוכחו בעצמם לדעת כי חמשת שנות קיומו של המוסד ועה"ר, לא הביאה למו שום ברכה, המטרה העיקרית שלהם, לחבל במעמד הרבנות של העדה, לא הושגה, ההשפעה על הצבור לא היה למוסד זה ולא יהיה לו, את מבצר הכשרות של העדה לא נגע ולא פגע, קומץ ההכשרים אשר צד ברשתו לא העמידוהו על רגליו, ולא חיבבוהו על הקהל החרדי אלא להיפך, וכל יראי ה' בארה"ק וביחוד חכמי התורה ובני הישיבות נשארו נאמנים ודבקים להוראות הבד"צ שליט"א וכשרות עדתינו, כך שמחוללי „ועד הרבנים" נתאכזבו מפרי יצירתם, ובמסתרים התחרטו על פעולה עקרה זו אשר דורש אין לה, כי כל אשר מוח בקדקדו הבין כי בשטח הרבנות והכשרות ישנם רק שני תחומים, או הרבנות הראשית של

השלטון, או הרבנות של העדה החרדית העצמאית, או הכשר של מרנן הבד"צ שליט"א או של המועצה הדתית, אבל מוסד רבני צולע, ספק חרד ספק ציוני, על מה ולמה?

חברי ועד הרבנים חשו את עצמם בכל רע, אחרי שלא הצליחו במשך חמשת שנות פעלם לספק רצון אגו"י בירושלם להרוס את מבצרי העדה הקדושה, ולא מצאו טעם בעבודתם להבא בצורה שכזו, כי מה יתן ומה יוסיף להם אף אם יעלה בידם במשך שנות העתיד לתפוס עוד כמה הכשרים וכו', אם את היעד העיקרי לא ישיגו?

לרגלי כשלון עגום זה בעבר, ולרגלי הסיכויים הקלושים להצלחה בעתיד, לא נשאר למוסד ועד הרבנים שום אפשרות להמשיך יותר בקיום-לא-קיום זה, ולהיות תלוי בין שמים וארץ על בלימה, לפניו היו שתי ברירות, או לחזור אל "בית אבא" העדה החרדית ממנה לוקחו, ולהוסיף להתקיים, או לפנות שמאלה, להכנס למועצה הדתית האסורה ולהתחיל.

לצערנו הגדול בחרו הם בדרך האחרת, כלומר, הכניסה למועצה הדתית.

ובירחא תליתאי, התשכ"ד, נכנסה אגודת ישראל בירושלם באופן רשמי וסופי למועצה הדתית אשר להרבנות הראשית.

לבשתנו ולחרפתינו רושמים הלאומיים ובראשם המזרחי את יום הכניסה של אגודת ישראל למועצה הדתית, כיום נצחון, וכיום כיבוש.

ואילו בדברי ימי ירושלם החרדית יירשם היום הזה כיום
בירור, יום בו בא קץ לקומדיה של שנים ומשחק של
שטן ששחק בירושלם משך של שנים, ולא תהיה עוד
האנדרלמוסיא לפוקה ולמכשול לבית ישראל.

מעתה יהא ברור מי להעדה החרדית ומי למועצה הדתית!
התחומים נתבהרו, הגבולות נעשו יציבים, הפסיחה על שני
הסעיפים פסקה.

אגודת ישראל בירושלם סיימה תקופת ההתבדלות ונכנסה
לפרקי חיים חדשים של התמזגות במסגרת הקהלה הלאומית,
שמה קץ למלחמה עם הרבנות הראשית, ובמקום תורת
„היציאה“ שנשנתה בבית מדרשה של אגודת ישראל בירושלם
מאז הווסדה, ובמקום טיפוח שיטת קהלות נפרדות כמקובל
מרבניו החתם סופר ותלמידיו זיע"א, באה מעתה תורת
„כניסה“ להקהלה הרשמית, וקבלת עול הרבנות הראשית, זו
אשר ביום יסודה הוכרז צום מטעם כל קדושי ירושלם
הנאנחים והמתאבלים.

לוחות-היסוד של אגו"י בירושלם, אשר ניתנו ע"י רועיה
הרוחניים, נופצו לשברי שברים, ומתגלגלים בבזיון בשווקים
וברחובות ללעג כל עוברי דרך.

אחרי כי היריבים דאתמול עשו שלמא ביניהם, ואגו"י שולבה
במועצה הדתית, לא נשאר ברשותה של אגו"י שטח צבורי
אחד שנשאר עוד עצמאי, אין לדעת מה מעתה ההבדל ה-
צבורי בינה ובין שאר התנועות הדתיות באר"י, אשר

לכולם כנסת אחת, עיריה אחת, מועצה דתית אחת, ובית דין אחד.

מה נשתייר מעתה לאגו"י בירושלים מתורתה ועקרונותיה? מה החוצץ עוד בינה ובין כל תנועה דתית-לאומית שהיא? ובכלל מה זאת כיום אגודאיות בירושלים? אם לא המלחמה האחת עם העדה החרדית! אותה שנאה כבושה המלכדת את כל הלאומיים.

לא נשאר לנו אלא להצטער על אחינו שפרשו מאתנו ומדחי אל דחי הלכו, ואת בארות המים החיים אשר חפרו רבותינו מרן יצחק ירוחם דיסקין ומרן יוסף חיים זוננפלד, סתמום וימלאום עפר, את דגלם חיללו ואת שיטתם עשו פלסתר.

אנו מודיעים צערינו לכל בית ישראל בארה"ק ובעולם כולו, למען דעת כי העדה החרדית עמדה בפרץ ביום שבות זרים חיל ה', ובאותם הימים אשר התאספו נציגי כל הסיעות בירושלים, אגו"י, המזרחי, פא"י, מפא"י, ליברלים, אחדות העבודה, וכו', והכריזו על ליכודם במסגרת מועצה הדתית, מכריזה העדה החרדית הקדושה את נאמנותה לתורת ההתבדלות מורשה לנו מרבותינו מדור דור. הם הורישו לנו קהלה נפרדת ורבנות עצמאית, הם התוו לנו את הקו ובנו בית חיינו, לא נסטה ימין ושמאל מכל אשר הורונו.

נבוא באש ובמים למען קדושת ירושלם והעם היושב עליה בטהרה, ואת דרך רבותינו לא נחליף ולא נמיר.

ילכו הם במועצותיהם ובשרירות לבם, ואנחנו בשם
התורה ומסורת אבות נדגול.
רבותינו אמת, תורתם אמת, מהם לא נזוע.

עם חתימת ההסכם של הצטרפות אגו"י למועצה הדתית, נסתיים למעשה
פרק זה ששמו „ועד הרבנים“, אלא מטעם המזרחי ניתן לו ארכה של שנתיים
ימים, תכסיס זה לא יסמא עיני הצבור החרדי שהוא די מבוגר להבין
תרמית זו, השארת סירכא זו לא תשנה את המצב, והכל ידעו ויבינו
כי אין זאת אלא „הנשמה מלאכותית“ „ורבנות נפרדת מטעם“...
ועתון הציונים „הארץ“ (י"ט כסלו תשכ"ד) מגלה: „הנהלת המפד"ל
בירושלם קבעה כי ועדה משותפת למפד"ל ולאגו"י תצמצם בהדרגה את
פעולות הרבנות הנפרדת של אגו"י עד לשילובה המלא ברבנות של
המועצה הדתית“.

הוזה אומר: ועד הרבנים של המועצה הדתית! זה שמו וזה זכרו.

ה מס ק נ א

על אף העובדא כי חל מפנה לרעה ביחסי הכוחות הכמותיים בינינו ובין הרבנות הראשית ומועצה הדתית, לאור תגבורת כח האדם שקיבלה עם שילוב אגודת ישראל ומפא"י ליברלים ואחדות העבודה במסגרתה, (כידוע, לא היו עד כה התנועות הנ"ל מיוצגות במועצה הדתית) בכל זאת אין מקום לרתיעה ממלחמתנו ואין טעם להחלשת המערכה או צמצום המאבק נגד הקהלה הלאומית על כל אביזריה.

הריבוי המספרי של הלאומיים אינו קובע לגבי צבור חרדי כל עיקר, מעולם ועד עולם היינו מעטים מול רבים וה' אתנו, ועלינו לדעת כי אין כאן מאבק אישי או מערכה תנועתית ח"ו, המלחמה היא למען ה' ותורתו ולמען קדושת ירושלם, קדושת החנוך, וקדושת הרבנות, עליהם הורגנו כל היום, ואין מנוס ממערכה קדושה זו אשר הטילה עלינו ההשגחה העליונה באחרית הימים האלה.

עלינו לדעת כי יסוד ושורש המאבק שלנו סובב הולך על ציר אחד בלבד, והוא; מאבק בין השולחן ערוך ובין (להבדיל בין קדושה לטומאה) ה"רשומות".

זוהי תמצית המלחמה בין העדה החרדית ובין הקהלה הלאומית, בין רבנות החרדית ובין הרבנות הראשית, בין מפעל הכשרות שלנו ובין מועצה הדתית וועד הרבנים, בין סמכות תורתית בלעדית ובין יוקרה של ערכאות.

הנותן יד למועצה הדתית או וועדי הרבנים שלה, מחזק ידי הערכאות, ומייקר את חוקי "הרשומות", שהם משפטי עכו"ם המכבים אור התורה ח"ו.

ממלחמת קדש זו אסור שיהיו משתמטים או עריקים, כי לכך נוצרנו בדור אומלל זה אשר החושך יכסה ארץ, ואם גזירה היא מלפניו ית"ש לשאת לבדנה את נטל המערכה, ולהיותנו לגיונו הנוטר את כרם בית ישראל, נקבל עלינו עול המשימה הקדושה באהבה ובמורא, נעשה במסירות והקרבה רצון אבינו שבשמים, ונאבק עם כוחות הרע עד עלות שחר גאולתינו ע"י הבורא ית"ש, נגן על ירושלם הקדושה וגבוליה אשר גבלו רבותינו הראשונים, ואשרינו ומה טוב חלקנו כי זכינו להמנות על מקדשי ה'.

כיום הזה אין מציאות של נייטרליות ואי נקיטת עמדה, חוקי סיני ולהבדיל משפטי "הרשומות", מתאבקים וצוררים אלה לאלה, על כל זרע ישראל לצאת למערכות ה' ולקדש שמו ברבים, המועצה הדתית על כל הכוחות שברשותה, החל בכנסת ורשומות, וכלה בבתי משפט ומשטרה, לא יבהלנו.

כולנו יודעים כי תורתנו הקדושה תנצח, אבל הבה נדאג שיהא חלקנו עם לוחמי מלחמתה, ולא ניבוש בעולם העליון. וידועים דברי רבינו יונה בשערי תשובה, הנוקבים ויורדים עד תהום הנפש, וזה לשון קדשו:

„מי שאינו מחזיק במחלוקת על המתיצבים על דרך לא טוב ומושכי העון, הרי הוא נענש מפשעיהם לכל חטאתם, ועובר בלאו, שנאמר (ויקרא י"ט) ולא תשא עליו חטא". — „ויחזק ידי אנשי האמת ונשא ראשם, וכתות השקר ישפילן יגיען עד עפר".

ושבעת אלפים הברכים החונים על דגל עדתינו החרדית מצווים ועומדים להמשיך את דרך ההתבדלות, כאשר סללוהו רועי הדורות ברוח קדשם ממרום, ולשמור מכל משמר על יסודות הקהלה הנפרדת, ללא כל זיקה ומגע עם הקהלה החיצונית ומועצותיה.

ומכאן קריאתנו אל כל אלה הקרובים שהתרחקו ולאלה אשר עדיין לא באו לעזרת ה' בגבורים;

שערי עדתינו פתוחים בפני כל יראי ה', שובו נא אל חיק קהלתכם ממנה חוצבתם, ובטובה חיותם וגודלתם.

כל הירא והחרד מקומו בקהלתינו — ביתה ביתם של כל יראי ה' וחושבי שמו.

ומי לה' אלינו.

והיה הנותר בציון ונשאר בירושלם קדוש יאמר לו.

ואלה הם

חברי המועצה הדתית בירושלים לשמותיהם
ומפלגותיהם אשר נתמנו ע"י שר הדתות ביום
י"ז סיון שנת תשכ"ד, ונתפרסמו ב"רשומות"
21 החברים דלהלן מהוים ביחד "המועצה
הדתית" החדשה, גוף המבצע של הרבנות
הראשית לא"י בראשות הרב אונטרמן, הרב
נסים, והרב פרדס.

מפא"י	י. מור-יוסף
פא"י	אשר קליין
חרות	דניאל ינובסקי
מפא"י	ד"ר צמח
אחדות העבודה	מ. נר
מפא"י	שלמה פרדס
פא"י	יעקב קצינלנבויגען
אגו"י	שלמה זלמן זף
מזרחי (מפד"ל)	אברהם שרעם
מזרחי (מפד"ל)	אליהו בן זמרא
מזרחי (מפד"ל)	חיים עוזרי
מזרחי (מפד"ל)	צבי מירוני
מפא"י	שלמה לרר
אגו"י	מאיר ברדוגו
אגו"י	משה אדלר
מזרחי (מפד"ל)	ישראל פוליקמן
מזרחי (מפד"ל)	שמואל וינגרטון
חרות	יעקב כהן
ליברלים	מאיר דהן
אגו"י	אפרים מינצברג
אגו"י	מרדכי דויטש

ענין שונאי ה' נמצא לפעמים גם באנשים שהם
עושים המצוה ונזהרים מכל עבירה במעשה
ולשון, אם יאהבון כבוד הרשעים ומשלם על
עפר, כי אלה באמת שונאי ה'.

(רבינו יונה, שע"ת שער שלישי)

נטל סייף וגידר את הפרוכת ונעשה נס
והיה דם מבצבץ ויוצא וכו' (גיטין נ"ו).

למה נעשה נס זה להיות דם מבצבץ דוקא
בפרוכת עד שהיה כאן שפיכות דמים בפרוכת
בפרט.

וזה מפני שהפרוכת מבדיל בין הקדש ובין קדשי
הקדשים והוא גדר והבדל, ובביטול הגדר נחשב
זה ביטול לגמרי, ולכך נעשה הדבר הזה בפרוכת
והיה יוצא דם להראות קדושת המקדש
שנחשב ביטול קדושת הפרוכת שהוא הבדל וגדר
של קה"ק שפיכות דם.

(מהר"ל מפראג נצח ישראל פרק ה).

מרן החפץ חיים זיע"א

מתוך דבריו:

הנני לחוות דעתי כי אין לנו
לרדוף אחרי חבור עם החפשים
באיזה אופן שיהי, ואין לנו לפחד
פן נשאר ח"ו בודדים ונהיה
מנוצחים, כי הלא ה' מבטחנו,
והזהירנו שלא להתחבר עם
מפירי תורה, ולא קצרה יד ה'
מלהושיע לעמו הן ברוב או
במעט.

מתוך כתבי הגה"צ רבי מרדכי חיים סלונים זצ"ל
אדמו"ר מסלונים

- שיטת הגרי"צ דושינסקיא היא הדת של תורה, הוא העומד לנס עמים בחכמתו ובישרותו ע"פ סדר החתם סופר.
- לולא הגרי"ח זוננפלד שהלך בשיטת החתם סופר כבר היה נהפך ירושלם לעיר הנדחת.
- אנחנו צריכים ללחום עם הקהל המורד במלכות שמים, במחשבה בדבור ובמעשה.
- הרבנות צריכה להיות רשות היחיד ולא רשות הרבים.